

ÉLETTÜNK

LI. évf. 7-8. szám (51. Jg. Nr. 7-8)

Az európai magyar katolikusok lapja

2019. július–augusztus

CSALÁDI GAZDASÁGOK ÉVTIZEDE

Az Egyesült Nemzetek (ENSZ) 72. ülése 2017. december 20-án meghirdette a Családi Gazdaságok Évtizedét a 2019–2028 közötti időszakra. Az évtized célja, hogy elősegítse a jobb politikai intézkedéseket a családi gazdaságok számára. Ezzel különleges alkalmat biztosít az éhezés és a szegénység elleni küzdelemre, továbbá a Fenntartható Fejődési Célkitűzések megvalósítására.

Ferenc pápa a Családi Gazdaságok Évtizedének nyitónapjára küldött üzenetét az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) főigazgatójának címezte. A levélben hangsúlyozza, hogy a Családi Gazdaságok Évtizede kezdeményezés célkitűzése az éhezés felszámolása 2030-ra és az Agenda 2030 keretrendszerben szereplő Fenntartható Fejlődési Célok közül a második feladat megvalósítása: „Fel kell számolni az éhezést, el kell érni az élelmiszerbiztonságot és a jobb táplálkozást, valamint elő kell segíteni a fenntartható mezőgazdaságot”.

Ebben a kontextusban Ferenc pápa felhívja a figyelmet a család fontos szerepére. A család ugyanis olyan kapcsolati hálózat, amelyben megtanulunk másokkal és a világgal harmóniában élni. Ez termékeny talajt és példát ad a fenntartható mezőgazdaság megvalósításához, ami nemcsak erre a területre, hanem az emberiség egészére és a környezetvédelemre is jótékony hatással van. Ilyen értelemben a család segít abban, hogy értékeljük az emberiség, a teremtett világ és a mezőgazdaság közötti összekapcsolódást.

A családi élet a szubszidiaritás alapelveinek példája, ami formálni tudja a társadalmi rendet. A pápa azt javasolja, hogy a hatóságok működjenek együtt a családokkal a vidéki területek fejlesztésében anélkül, hogy szem elől téveszténék a közjót, és biztosítsanak elsőbbséget a leginkább rászoruló emberek szükségleteinek a megfelelő szubszidiaritás alkalmazásával. Az ún. „alulról építkező szubszidiaritás”, ami segít, hogy figyeljünk szomszédainkra, megmutatja, hogy a családi gazdaságokban szükség van a női géniusz sajátos hozzájárulására. A fejlődő országokban a nők jelentősen részt vesznek ugyanis a mezőgazdasági tevékenységben, fontos szerepet játszanak annak minden fázisában.

A legkevésbé fejlett országokban megjelenő élelmiszerválság, továbbá a gazdasági és pénzügyi krízis új erőfeszítésekhez vezetett, amelyeknek köszönhetően a mezőgazdasági tevékenység nemcsak a foglalkoztatás, hanem az egyének és a közösségek fejlesztésének is eszközévé vált. A fiatalok foglalkoztatása a mezőgazdaságban azon túl, hogy a munkanélküliség elleni küzdelem egyik lehetősége, új energiákat is hozhat a szektorba, amely stratégiai jelentőségű lehet számos ország nemzeti érdekei terén.

(Folytatás a 4. oldalon)

Szent István király
Ünnep: augusztus 20.

SÍK SÁNDOR Szent István-himnusz

*István király ünnepének
Örvendezzünk keresztények.
Isten adta e napot,
Fel a szívvel magyarok:*

*Szent királyunk, árva néped
Hódolattal jó élébed.
Légy velünk, légy velünk!
Országodról el ne vedd
A te áldott jobbkezed.*

*Országunknak építője,
Ronthatatlan Szelektőre
Építetted e hazát.
Krisztus küldte koronád.*

*Szent királyunk, megfogadjuk:
Örökséged el nem hagyjuk.
Esküszünk, esküszünk:
Mindörökké az vezet:
Halhatatlan Jobbkezed.*

*Dicsőséges koronádat
Máriának felajánltd.
Ó vigyáz azóta ránk,
Nagyasszonyunk, Szűzanyánk.
Szent királyunk, esdve kérünk,
Kérd a mennyben most is értünk
Máriát, Máriát.
Útjavesztett népedet
Vigyé hozzá szent kezéd.*

*Erényeid fénye – lángja
Szétragyogott hétországra.
A te áldott nyomodon
Szentek földje lett e hon.
Szent királyunk felsír hozzád
Tépett szívé Magyarországra:
Légy velünk, légy velünk,
Régi, – jámbor népedet
Támassza fel szent kezéd.*

*Kérjük édes Istenünket,
Kinek súlyos karja büntet,
Am ha hozzád fordulunk,
Újra védő jó urunk:
Szent királyunk érdeméért,
Rajtunk tartott szent kezéért
Mégbocsát, megbocsát
S minden régi jót megáld:
Szentistváni szép hazát.*

AZ ORSZÁG- ÉS EGYHÁZALAPÍTÓ SZENT KIRÁLY

Írta: Marics József

Augusztus 20-a nemzetünk történetében nemcsak egy kegyeleti megemlékezés, amikor az Esztergomban 1038. augusztus 15-én elhunyt királyunkat, I. Istvánt Székesfehérváron helyezték örök nyugalomra. De nem is egy örömteli ünnep, amikor 1083-ban, a temetés napján Székesfehérvárott, a koronázó bazilikában szentté avatták. Augusztus 20-a minden magyar ember számára, bárhol él a világon, aranybetűs ünnep, mert jelenti Szent István megdicsőülését, a reá való örömteli emlékezést, a nemzet háláját és főhajtását apostoli királyunk áldott személye és az idő múlásával dacoló szent emléke előtt.

Géza fejedelem fiát, a leendő trónörököszt tanult, művelt görög és német származású papok tanították és nevelték. Mindent megtettek, hogy a pogány Vajkból keresztény István legyen.

A magyarok fejedelme, Géza halála után, 997-ben foglalta el az uralkodói széket. Nagy küzdelem várt az ifjú fejedelemre. Amikor bajor segítséggel legyőzte az ellene lázongó Koppányt, nem császártól vagy nagy hatalmú uralkodótól, hanem Jézus Krisztus földi helytartójától, II. Szilveszter pápától kért és kapott koronát.

A koronázás után, fölment királyként szent hivatással és keresztény uralkodóhoz illő lelkiállattal készült népünk kormányzására, a Kárpátok övezte gyönyörű hazában.

Szent István, az igazságos, szigorú és vallásos uralkodó, a törzsi életformában élő magyarságunkból nemzetet és országot kovácsolt. A keresztény Európához igazodó törvényeivel lerakta a magyar haza alapját. Mindent megtett azért, hogy Magyarország független és sérthetetlen ország legyen, mely teljes benső és külső biztonságban akar élni, boldogulni és gyarapodni.

Szent István királyságát az európai uralkodók is elfogadták, és megtanulták, hogy Magyarország nem egy könnyű préda vagy ingatag állam Európában, hanem olyan ország, amellyel lehet és érdemes is jó kapcsolatot kialakítani és barátságot kötni.

Szent István olyan hazát adott népünknek, mely a nyugati kultúrának és az európai közösségnek méltó és erős állama lett. Világosan látta, hogy nemzetünknek csak akkor lehet biztonságos jelene és stabil jövője, ha bevezeti magyarságunkat az európai kereszténység táborába is. Az ország alapító király élet-szentségével, apostoli munkájával és hűséges munkatársaival megalapította a magyar katolikus egyházat.

A két érsekség (Esztergom, Kalocsa), a nyolc püspökség (Veszprém, Győr, Pécs, Vác, Csanád, Eger, Erdély, Bihar) és a néhány bencés apátság (Pannonhalma, Zalavár, Pécsvárad, Bakonybél, Zóborhegy) a fellegvárai és lelki-szellemi műhelyei voltak annak a missziós tevékenységnek, melynek révén Magyarország a keresztény Európa egyik nagy és erős bástyája, a hősöket és szenteket adó Pannónia lett.

(Folytatás a 3. oldalon)

MAGYAR PAPI TALÁLKOZÓ NÉMETORSZÁGBAN

A Nyugat-Európában szolgáló magyar lelképítők szokásos évi konferenciája május 6-án vette kezdetét a németországi Altenbergben. A külföldön élő magyarokat szolgáló papok nyolc országból érkeztek, hogy kicseréljék tapasztalataikat.

A konferencia vezérfonalát jelentő témát – az üldözött keresztények napjainkban – a tanulmányi napon Janka Ferenc görögkatolikus parókus, a Veszprémi Hittudományi főiskola docense vezette fel. Két előadásában a keresztényüldözés elméleti és filozófiai alapjait tárta a konferencia résztvevői elé, majd a vallások, a háború és a béke, valamint az európai keresztényellenesség és a keresztényekkel szembeni intolerancia aktuális kérdéseire keresett választ, a magyar irodalom nagyjainak verseiből vett idézetekkel alátámasztva.

Délután Köln városában folytatódott a program, ahol a résztvevők a tizenkét román kori templom közül ketővel is megismerkedtek. Először a Szent András-templomban a kölni egyetem alapítójának, a nagynak (magnus) és egyetemes tudósnak (doctor universalis) nevezett Albert sírja fölött imádkoztak, majd a tizenkét apostol tiszteletére szentelt bazilikában gyönyörködhetek, amely a

városban és a környéken élő magyar ajkú katolikusok számára több mint ötven éve ad helyet a vasárnapi szentmisék megünneplésének.

A bazilika plébániatermében Azbej Tristan, az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős államtitkár folytatta az előadások sorát, bemutattva, mit tesz Magyarország az üldözött keresztény közösségekért.

(Folytatás a 4. oldalon)

A találkozó résztvevői a kölni dóm előtt

„VÁLASSZUK A KIENGESZTELŐDÉST!”

Ferenc pápa látogatása Bukarestben, Jászvásáron és Balázsfalván

A Szentatya romániai apostoli útjának számunkra legkedvesebb állomása a csíksomlyói nyeregben bemutatott szentmise volt (melyről a 3. oldalon olvashatnak), de Ferenc pápa emellett találkozott Bukarestben a romániai állami vezetőkkel, Dániel ortodox pátriárkával; Jászvásáron a fiatalokkal és a családokkal; Balázsfalván, a helyi görögkatolikus egyház központjában pedig boldoggá avatott hét vértanú görögkatolikus püspököt. Ez volt Ferenc pápa harmincadik apostoli látogatása.

Ferenc pápa március 31-én megkezdte 30. apostoli látogatását. Előző nap este szokásához híven felkereste a Santa Maria Maggiore bazilikát, hogy a Salus Populi Romani kegykép előtt imádkozzon és kérje a Római Nép Üdvössége közbenjárását.

Ezt követően a Fiumicino repülőtérrel negyed kilenckor indult Ferenc pápa Alitalia géppel Románia felé, fedélzetén a pápai kísérettel és az újságíró csapattal, köztük Micaci Cristian román katolikus magyar újságíróval, a Nagyváradi Egyházmegye pasztorálisszisztenzával.

Látogatás Bukarestben

Háromnapos romániai apostoli útja első állomásaként a pápa május 31-én, pénteken délelőtt Bukarestben találkozott az ország vezetőivel. Hozzájuk intézett beszédében általános képet rajzolt azokról a változásokról, amelyek Szent II. János Pál pápa 1999-es látogatása óta formáltak Romániát. Leszögezte: a Katolikus Egyház hozzá kíván járulni a társadalom javához.

A bukaresti elnöki palotában Klaus Werner Johannis és felesége fogadták a pápát, aki előbb az államelnökkel, majd a román kormányfővel folytatott magánmegbeszélést, végül pedig beszédet mondott a hatóságok és a diplomáciai testület előtt.

Ferenc pápa beszédében köszöntötte az állami méltóságokat, Dániel ortodox pátriárkát, akit testvérének nevezett, és a katolikus híveket. Örömeinek adott hangot, amiért húsz évvel előde, Szent II. János Pál látogatása után eljöhettek Romániába. Időközben az ország az Európai Unió tagja lett, s a diktatúra vége óta eltelt harminc évben számos változáson ment keresztül. A demokratizálódás folyamata, a civil, társadalmi és tudományos életben elért eredmények mellett ugyanakkor gondokkal is szembe kell nézniük. Első helyen említette a pápa a kivándorlást, a falvak elnéptelenedését, amely milliókat érint Romániában. Elismerő szavakkal szólt azokról, akik külföldön megszerzett jövedelmükkel támogatják az otthon maradtakat. A kulturális és spirituális meggyengülést eredményező kivándorlás jelensége megfelelő politikai válaszokat sürget, összefogást a közjó érdekében.

Inkluzív társadalmat kell építeni, amelyben mindenki részt vesz, ahol odafigyelnek a gyengébbekre. A fenn tartható, harmonikus fejlődéshez azonban nem elegendők a gazdasági elméletek, a technikai és szakmai felkészültség. A nép lelkét is fejleszteni

kell – mutatott rá a pápa. A keresztény egyházak ösztönözhetik az emberi méltóságra épülő politikai és szociális tevékenységet, egymás között pedig a valódi barátságot és együttműködést. A Katolikus Egyház ebbe illeszkedve szeretne hozzájárulni a társadalom építéséhez; a harmónia, az egység jeleként szolgálni az emberi méltóságot és a közjót.

*

Apostoli látogatásának második programjaként Ferenc pápa a román ortodox egyház pátriárkájával találkozott, majd a patriárkátus állandó szinódusához beszédet intézett. Ebben visszautalt szent elődje húsz évvel ezelőtti romániai látogatására, és rámutatott, hogy a hit és a szenvedés közös eredete jegyében haladjanak együtt. A 2017-es hivatalos adatok szerint a 19,6 milliós Románia lakosságának 87 százaléka keleti ortodox keresztény, hét százaléka katolikus és mintegy hat százaléka református.

Román nyelven, a „Krisztus feltámadt!” köszöntéssel fordult a szinódushoz a pápa és rögtön felidézte Szent II. János Pál pápa 1999-es bukaresti látogatását: „Azért jöttem, hogy Krisztus Arcát szemléljem egyházatokban”. A hitnek bennünket egybekapcsoló kötelékei az apostoli időkhöz nyúlnak vissza. Péter és András apostol térítőmunkái vértességet jelentenek, amit ők saját vérük hullásával is megpecsételtek.

Ferenc pápa romániai látogatása első napjának utolsó programjaként szentmisét mutatott be a bukaresti Szent József-székesegyházban.

Találkozás a családokkal

Június elsején, szombaton a csíksomlyói szentmisét követően Ferenc pápa délután Jászvásáron folytatta apostoli látogatását. Megérkezése után ellátogatott a Szűz Mária királynőről elnevezett katolikus székesegyházba, ahol csendes imába mélyedt a vértanú Boldog Anton Durcovici püspök ereklyéi előtt. A magánlátogatás után a Kultúrpalota előtti téren szólt a fiatalokhoz és a családokhoz egy máriás találkozón.

A jászvásári találkozó egy fiatal és egy család tanúságtételével kezdődött helyi idő szerint este háromnegyed hatkor. Ferenc pápa beszéde elején emlékeztetett, hogy június elsején tartják a gyermeknapot ezen a vidéken. Örömeinek adott hangot, hogy a téren jelen vannak különböző régiókból és hagyományokhoz kötődő román gyermekek, fiatalok, házaspárok, megszentelt életűek, idősek, ahogy Moldovából is jöttek hívek és a Prut folyó másik partjáról is érkeztek csángó, lengyel és orosz nyelvű hívek.

A pápa beszédében utalt rá, hogy a zarándokok a középkorban a Via Transilvanianán (az erdélyi úton) keresztül indultak Santiago de Compostelába. Ma a világ minden tájáról érkeznek fiatalok Jászvásárra, a fiatalok fővárosává vált. Ez arra hívja a települést, hogy nyisson utakat az együtt járáshoz. Innen ma a jövő új útjai indulhatnak el Európa és a világ számos helye felé. A XXI. századi zarándokok új képzelőerővel teremtsenek olyan köteleket, amelyek egyesítenek minket.

Beszéde végén Ferenc pápa Szűz Mária kegyelmébe ajánlotta a fiatalok, a családok és az Egyház jövőjét Jászvásáron.

Boldoggá avatás Balázsfalván

Ferenc pápa háromnapos romániai apostoli látogatásának utolsó, kiemelkedő jelentőségű programja volt vasárnap délelőtt hét vértanú görögkatolikus főpásztor boldoggá avatása Balázsfalván.

Ferenc pápa a bukaresti Szent József-székesegyház előtt

ván. Mintegy hatvanezer hívő gyűlt össze a Gyulafehérvártól 42 km-re északkeletre, a Kis- és Nagy-Küküllő összefolyásánál fekvő város „Szabadság mezején”, hogy részt vegyen a román nyelvű keleti rítusú isteni liturgián, melynek keretében Ferenc pápa a boldogok sorába iktatta a hét mártír főpásztort (Valeriu Traian Frențiu, Alexandru Rusu, Ioan Bălan, Tit Liviu Chinezu, Vasile Aftenie, Ioan Suci, Iuliu Hosu). Beszédében a „román nép drága örökségéről beszélt, melyet két szóban foglalt össze: „szabadság és irgalom”. Ennek az örökségnek a jegyében kell ellenállni a mai gyarmatosító ideológiáknak, melyek megvetik az ember és az emberi élet értékeit.

Ferenc pápa az isteni liturgia záróáldása előtt imádkozta el a vasárnapi Regina Coeli imádságot, melyben köszönetet mondott mindazon fogadtatásért, melyben a három nap során részeseült. Hálát adott a találkozásért az ortodox egyházzal és Isten áldását kérte erre a kiváló egyházra és küldetésére. Ferenc pápa hálás köszönetet mondott mindazoknak, akik részt vettek a három nap eseményein, külön kiemelve a csíksomlyói számos zarándok jelenlétét. Balázsfalván, a vértanúság, a szabadság és az irgalom földjén hálát ad a görögkatolikus egyháznak három évszázados tanúságtételéért. Végül Szűz Mária anyai pártfogását kérte Románia minden polgára számára.

*

Romániai látogatásának utolsó programjaként vasárnap délután helyi idő szerint négy óra előtt a pápa ellátogatott Balázsfalva cigánynegyedébe (Barbu Lautaru). A 2011-es népszámlálás szerint a város lakosságának 9%-a roma. A görögkatolikus egyház végzi pasztorális és szociális gondozásukat. A cigány közösség képviselőivel való

találkozásán Ferenc pápa beszédében bocsánatot kért a történelem során az Egyház által ellenük elkövetett diszkriminációért.

2017-ben Leonardo Sandri bíboros, a Keleti Egyházak Kongregációjának prefektusa áldotta meg a balázsfalvi cigánynegyed templomának és pasztorális központjának alapkövét. 2019 májusában szentelték fel az épületeket Szent András apostol és Boldog Ioan Suci tiszteletére. A vértanú görögkatolikus püspök a cigányok között nőtt fel, támogatta közösségüket, megszervezte az ifjúság evangelizálását.

A görögkatolikus nagyérsek, egy roma család és gyermekek egy csoportja fogadták a Szentatya virágokkal. Elhangzott egy cigány származású görögkatolikus pap tanúságtétele, aki felhívta a figyelmet, hogy a romáknak is el kell vinni az Evangélium örömét. Köszönetet mondott, hogy az Egyház lelki gondozásába vette a cigányokat. Hangsúlyozta, hogy az Egyházban mindenkinek helye van. Annak a reménynek adott hangot, hogy a pápa látogatása elősegíti a román társadalomban a cigányok befogadását, illetve a diszkrimináció és a szegregáció leküzdését.

Beszédében kiemelte, hogy az Egyház a találkozás helye, ami nemcsak egy szlogen, hanem a keresztény identitás része. Az öröm Evangéliumát a találkozás öröme által közvetíthetjük és annak tudatában, hogy van egy Atyánk, aki szeret minket. Ezzel

a lelkiütemmel szorítom meg kezeteiket, helyezkedem bele nézőpontotokba és engedlek be benneteket szívembe és az imámba – mondta a pápa a romáknak. Bocsánatot kért az Egyház nevében azért, hogy a történelem folyamán diszkriminálta a cigányokat, rosszul bánt velük, illetve helytelenül közelített hozzájuk. A közöny táplálja az előítéleteket és a haragot. Amikor valaki lemarad, az egész emberi család megtorpan. Nem vagyunk keresztények és emberek sem, ha először nem a személyre tekintünk, még mielőtt tetteire, ítéleteinkre és előítéleteinkre gondolnánk. A pápa arra buzdított, hogy az emberiség történetében mindig választhatunk a káini és az ábeli út között. Válasszuk a kiengesztelődést, a jézusi utat. Ez fáradságos, de elvezet a békéhez a megbocsátáson keresztül. Tegyük félre a neheztelést!

Ferenc pápa romániai apostoli látogatásának mottójára emlékeztette őket: járjunk együtt – és ebből kiindulva kérte, hogy működjenek együtt egy emberségesebb világ építésében. Túl kell lépni a félelmeken, a gyanakváson, le kell bontani az egymást elválasztó falakat és a kölcsönös bizalmat kell táplálni türelemmel, keresve a testvériséget. Kötelezzük el magunkat, hogy méltósággal járjunk együtt: a család és a mindennapi kenyér megkeresésének, valamint az imának a méltóságával. Mindig tekintünk előre! – zárta beszédét Ferenc pápa a balázsfalvi roma közösséghez.

*

A találkozót követően a Szentatya helikopterrel szállva jutott el Nagyszebenbe, ahol a reptéren vett búcsút a román elnöktől és vendéglátóitól. Helyi idő szerint fél 6-kor indult vissza Rómába.

Vatikáni Rádió
(Fotók: MTI)

A román államelnök fogadta a Szentatya

„JÁRJUNK EGYÜTT AZ ÚTON!”

Ferenc pápa homíliája Csíksomlyón

A pápai szabadtéri szentmise helyi idő szerint fél tizenkettőkor kezdődött a sok szép pünkösdi búcsút látott nyeregben. A csíksomlyói Szűzanya palástjával fogta föl az esőt a szentmise idejére, jöllehet korábban kora reggeltől esett. A szentmisén az erdélyi és partiumi főpásztorok mellett koncelebrált a teljes magyar püspök kar, látható jeleként az együtt haladás gondolatának. A pápai misén részt vettek Románia és Magyarország köztársasági elnökei. A szentmise során Ferenc pápa először olasz nyelven olvasta fel a homíliáját, amit utána rögtön román nyelven ismételt meg, míg végül magyarul is elhangzott a pápai beszéd, mely testvériségre és együtt haladásra buzdított. A Szentatya homíliájának hivatalos magyar fordítását az alábbiakban olvashatják:

Kedves testvéreim!

Isten iránti örömmel és hálával vagyok ma itt, ezen a történelmi értékekben és hitben gazdag, kedves Mária-kegyhelyen, ahová gyermekként jövünk, hogy találkozzunk égi Édesanyánkkal és hogy egymásban valódi testvérekre leljünk. Az Egyház voltaképpen tábori kórházhoz hasonlít. Ennek mintegy „szentségi” helyei, a kegyhelyek, a hívő nép emlékeztetőit őrzik. Ez a nép a szenvedések közepette sem fárad el keresni az élet vizének a forrását, ahol a remény új erőre kaphat. A kegyhelyek az ünnep és az ünneplés, a könnyek és az esedklések helyei. Édesanyánk lábához járulunk, szinte szavak nélkül, hogy így az ő szemével láthassuk magunkat, és hogy tekintetével elvezessen Ahhoz, aki „az Út, az Igazság és az Élet” (Jn 14,6).

Ezt azonban nem akárhogyan tesszük: zarándokok vagyunk. Ti minden évben, pünkösöd szombatján, elzarándokoltok ide, hogy eleget tegyetek őseitek fogadalmának, megerősödjétek az Istenbe vetett hitben és a Szűzanya iránti áhítatban, akít ez a fából készült csodálatos szobor jelenít meg. Ez az évi zarándoklat Erdély öröksége, azonban egyúttal tiszteletben tartja a román és a magyar vallási szokásokat is. Ezen a zarándoklaton más felekezetek hívei is részt vesznek, és ez a párbeszéd, az egység és a testvériség jele. Ugyanakkor felhívás az életté vált hit és a reményé lett élet bizonyosságának a helyreállítására. Zarándokolni azt jelenti, hogy mint nép hazatérünk. Egy nép, amelynek gazdagsága a számtalan arc, kultúra, nyelv és hagyomány; Isten hívő népe, amely Máriával együtt zarándokol az Úr irgalmát énekelve. Ha a galileai Kánában Mária közbenjárt Jézusnál, hogy megtegye első csodáját, akkor minden kegyhelyen ő virraszt és ő jár közben. Nem csak Szent Fiánál, hanem mindannyiunknál, hogy ne hagyjuk, hogy azok a hangok és azok a sebek, amelyek az elkülönülést és a megosztottságot táplálják, megfosszanak minket a testvériség érzé-

sétől. Nem szabad elfelednünk vagy tagadnunk a múlt összetett és szomorú eseményeit, azonban ezek nem jelenthetnek akadályt vagy ürügyet, hogy meggátolják a vágyott testvéri együttélést.

Zarándokolni nem más, mint érezni a meghívást és a készletést, hogy járjunk együtt az úton, kérve az Úrtól a kegyelmet, hogy a régi és a mostani sérelmeinket és bizalmatlanságainkat változtassa új lehetőségekké a közösség érdekében. Azt jelenti: elszakadni a bizonyosságainktól és a kényelmünk-től, egy új földi életnek a keresésében, amelyet az Úr nekünk akar ajándékozni. A zarándoklat kihívás, hogy felfedezzük és továbbadjuk az együttélés lelkületét, és ne féljünk a kölcsönös érintkezéstől, találkozástól és segítségnyújtástól. Zarándokolni azt jelenti, hogy belekerülünk abba a kissé kaotikus tengerárba, amely a testvériség igazi megtapasztalásává válhat. Így egy minden helyzetben szolidáris karavánvá válunk a jövő építésének érdekében (vö. Evangélium gaudium apostoli buzdítás, 87).

Zarándoklatunk során ne azt kutassuk, hogy mi lehetett volna (és nem lett), hanem inkább azt, ami ránk vár és nem odázhatjuk el. Zarándokolni annyit jelent, hogy hiszünk az Úrban, aki hozzánk jön és közöttünk van, előmozdítja és ösztönözve a szolidaritást, a testvériséget, a jó utáni vágyat, az igazságot és az igazsá-

A Szűzanya szobra is jelen volt a szentmisén

gosságot (vö. uo., 71). Jelenti a küzdelemre való elköteleződést is, hogy azok, akik a tegnap lemaradtak, a holnap főszereplői lehessenek, viszont a ma főszereplői holnap se maradjanak hátra. Ez pedig a jövő szálainak kézműves összefonását teszi szükségessé. Íme, ezért vagyunk itt, hogy közösen mondjuk: Édesanyánk, taníts meg minket összeválni a jövőt.

Ez a zarándoklat tekintetünket Máriára és az Isten általi kiválasztottság titkára irányítja. Mária, ez a Názáretből, Galilea

Ferenc pápa és a „házigazda”, Jakubinyi György

egyik kis településéről, a Római Birodalom és Izrael periferiájáról származó lány „igen”-jével képes volt elindítani a gyöngédség forradalmát (vö. uo., 88). Az Isten általi kiválasztottság titka ez, amely tekintetét a gyenge felé fordítja, amely öszszeszevárija az erőseket, és arra ösztönöz meg bátorít minket, hogy mi is hozzá hasonlóan mondjuk ki az „igen”-ünket, hogy végigjárjuk a kiengesztelődés ösvényeit.

Aki kockáztat, annak az Úr nem okoz csalódást. Járjunk az úton, járjunk együtt az úton, és engedjük, hogy az Evangélium legyen az a kovász, amely képes áthatni mindent és képes megajándékozni népeinket az üdvösség örömeivel az egységben és a testvériségben.

A csíksomlyói szentmise végén, az áldás előtt Jakubinyi György gyulafehérvári érsek „házigazdaként” köszöntötte Róma püspökét és köszönetet mondott neki a látogatásért. Utalt Szent II. János Pál pápa 1999-ben meg nem valósulhatott látogatására, amikor Erdélyt is szerette volna meglátogatni, „ahol hívei többsége lakik”, majd utalt az erdélyi katolikusokat máig kötelező fogadalmra: „Isten! Tarts meg minket őseitek szent hitében és erényeiben.”

„Szentatya! Húsz évvel ezelőtt Szent II. János Pál pápa látogatta meg először az országot, de csak a fővárosra, Bukarestre szorítkozhatott. Nagyon sajnálta, hogy nem lá-

togathatta meg Erdélyt, ahol hívei többsége lakik, de megígérte, hogy ha még egyszer jön, mindenképpen eljön hozzánk. Húsz év múlva, Ferenc szentatya teljesítette ezt az ígéretet.

Szentatya! Itt köszöntjük a négy erdélyi római katolikus egyházmegye magyar-székely többségű híveit és püspökeit: Gyulafehérvár, Nagyvárad, Szatmár és Temesvár. Kérjük, Szentatya, segítsen, hogy bekapcsolódjunk az Egyetemes Egyház véráramába. Köszönjük, Szentatya, hogy eljött velünk együtt imádkozni, a szentmiseáldozatot bemutatni, kérni a Csíksomlyói Segítő Máriát, hogy áldjon meg minket a fogadalmi kereszt felirata szerint: »Isten! Tarts meg minket őseitek szent hitében és erényeiben.«

A csíksomlyói búcsú főszereplője a Szentlélek Úristen és a Boldogságos Szűz Mária. A Szentlélek Úristen hagyományos csíksomlyói főszerepére egyhetes fáziskészséssel kerül majd sor pünkösöd vigíliáján, szombaton. A Szűzanya pedig az Alázat Asszonyaként egyébként is a csendhez szokott és Szent Fia rendjéhez, amit itt a földön Ő ismer egyedül kizárólagos teljességgel. Ezért mondja nekünk is, hogy „tegyük azt, amit a Fia mond”.

Csendben kívárta a Szűzanya a pápai szentmise végét, mint az Úr igazi Szolgálóleánya, jöllehet természeténél fogva mindenki fölé magasodik. Ám amikor Fiának a népe „jöllakott” már, vagyis a szentáldozás után, eljött az Ő pillanata.

Ferenc pápa, elődjei nemes szokását követve, ajándékot hozott a csíksomlyói Szűzanyának, egy szál aranyrőzsát. Ő maga adta oda neki, és mert Ferenc pápa nagy tisztelője a Szűzanyának, nemcsak főhajtatással tisztelgett előtte, hanem megérintette, kedvesen meg is simogatta a köntöse szegélyét. Nem csoda, hogy a pápai áldás és a magyar himnusz eléneklése után egy szívvel, egy lélekkel zengett gyönyörű nyelvünkön a Máriát dicséző ének: Te vagy földi éltünk Vezércsillaga, Édes reménységünk, Kegyes Szűzanya. Téged rendelt jó Anyánknak az Isten Fia, azért áldunk örvendezve, Ő, Szűz Mária!

Ferenc pápa a szentmisét követően Csíksomlyóra hajtott, ahol a Jakab Antal Házat kereste fel. Itt találkozott fogyatékosok egy csoportjával. A Jakab Antal Ház ízes magyar étellel kínálta meg ebédre a pápát. Ferenc pápa egy Jézus Szíve-képet ajándékozott a háznak.

Vatikáni Rádió
(Fotók: MTI)

„GESZTUSOKAT TENNI A MÁSIK FELÉ”

Erdő Péter bíboros és Veres András püspök a pápalátogatásról

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia testületileg részt vett Ferenc pápa csíksomlyói szentmiséjén. Erdő Péter bíboros, primás, esztergom-budapesti érsek és Veres András győri megyéspüspök, az MKPK elnöke mondta el gondolatait a Szentatya látogatásáról a Magyar Kurirnak. A két főpásztorral készített interjúból idézünk az alábbiakban.

„(...) Van egy olyan aspektusa is a látogatásnak – nyilatkozta Erdő Péter bíboros –, hogy Erdélynek és a katolikus közösségnek a nyelvi, etnikai összetétele ma már eléggé közsismert, nem csak általános híresztelések vagy érzékenységek vannak. És mégiscsak eltelt harminc év a rendszer-változás óta. Lassan kikristályosodott minden nehézség vagy tévút ellenére, hogy demokratikusabb körülmények között hogy élnek együtt a különböző nyelvű, hagyományú közösségek, akár itt Erdélyben, akár Románia-szerte. A téma természetesen ma is kényes, de már nem annyira hektikus, mint két évtizede volt.

– Ez a téma Ferenc pápa homíliájában is kiemelt szerepet kapott.
– (...) Erdélyben pedig kifejezetten arról szólt, hogy nem elfelejteni kell a múlt

sebeit, hanem feldolgozni szeretetben; a kiengesztelődés és az alkotó közös munka útján kell járni. Ez egy olyan üzenet, amit, azt hiszem, nagy örömmel elfogadott mindenki, aki jelen volt. (...)”

„(...) – Püspök atya szerint milyen hatása lehet a Szentatya erdélyi, illetve romániai útjának?”

– A reményeinkről és a vágyainkról szólhatunk – mondta Veres András püspök –: ahogy a pápa utalt is rá, ő tudatosan törekedett a két nép, a román és a magyar lakosság között a megbékélést, a békés együttélést, az együtt zarándoklást szorgalmazni. Ahogy fogalmazott: mereni kell kockáztatni és gesztusokat tenni a másik felé, akkor egészen biztosan Isten áldása sem fog elmaradni. (...)” □

AZ ORSZÁG...

(Folytatás az 1. oldalról)

Szent István, Jézus Krisztus hűséges követője, a bölcs uralkodó, az imádságos lelkű államférfi, hithűsége és mély vallássossága ellenére átélte és tapasztalta, hogy életét, Isten áldása mellett átszövik a szenvedések szálai. Az elragadott herceg, Szent Imre halála után egyre jobban érezte, hogy öreg kora mellett a betegség keresztje is osztályrésze lett.

Amikor halála előtt felajánlotta a magyar hazát és az egyházat a Szűzanyának, nem egy hirtelen támadt jámbor ötletét valósította meg, hanem élete során a szívében, lelkében egyre jobban elmélyülő és kiteljesedő Mária-kultuszt akarta kihangsúlyozni, példát adván a nemzet és egyház számára a Szűzanya iránti tiszteletére és szeretetére.

Szent István királyunk e nemes és szent cselekedetével megvetette alapját a Regnum Marianum (Mária Ország) keresztény eszméjének.

A szentté avatása után számunkra mint drága és szent kincs megmaradt az a Szent Jobb, amely életében dolgozott, kormányzott, ha kellett, büntetett, de gyakran kulcsoldott imádságra. Mi, a mában élő, gondokkal küzdő, a világban botorkálók, hátaltel szívvel tekintünk a Szent Jobbra, mely minden korban, minden magyar testvérünk számára világosan és egyértelműen mutatja a biztos utat az ismeretlen jövő felé.

Szent István király ünnepe, életszentisége és áldott emlékezete mélyítse el bennünk a magyar öntudatot, szítsa föl szívünkben hazánk és a szülőföld iránti szeretetet.

Készítsen föl bennünket, a XXI. század gyermekeit az egység, a barátság, a nemes hazafiság és a kereszténységből eredő élethivatásunk megvalósítására.

Akarjunk méltók lenni Szent István apostoli királyunk örökségéhez, és tegyünk meg mindent, hogy képesek legyünk egy erős ország és szent egyház fölépítésére. □

A JÉZUSI IGÉNYESSÉG

Jézus tudatosan választotta ki tanítványait, ellentétben a kor szokásaival, amikor épp a tanítvány kereste a mestert. Már rendelkezett előzetes ismeretével a leendő tanítványok körében, ezért nem volt meglepetés, amikor nyíltan és név szerint felszólította őket követésére. Jóllehet a népben élt bizonyos várakozás a Messiás eljövételével kapcsolatban, de arra senki nem gondolt, hogy – amint ezt Keresztelő János nyilvánvalóvá tette – „akit vártok, az már itt áll közöttetek” (Jn 1,20). Jézus ma is hív tanítványokat és követőket, hangjának meghallása azonban nyitottságot és bátorságot is igényel.

Oly sok minden lekötheti ma az emberek figyelmét, és nemcsak azokat, aki egy nagyvárosban élnek. A média „hatalma” következtében a világias szellem majdnem minden otthonban jelen van és hat az emberi gondolkodásra és magatartásra. Ennek ellenére a Szentlélek is dolgozik, és lehet, hogy számunkra titokzatos módon, de megszólítja a ma emberét is, mert bűnbánatot, megtérést és evangéliumi életet vár mindenkitől.

Jézus az Isten Fiaként volt jelen földi életében az emberek között, és nagyon jól tudta, hogy őt, mint a világ világosságát a sötétség nem fogadja be. Küldetése mégis az volt, hogy a követőiből létrehozott közösség által „már oszladozzon a sötétség, és világítson az igazi világosság” (1Jn 2,8).

Nem véletlenül rendezték meg tavaly októberben az ifjúsági szinódust, melynek fő célja, hogy Jézus meghívó hangját felelősen a világban a fiatalok között és a fiatalok által. A lélek mindig fiatal, ezért senki nincs kizárva abból a munkából, amelyet ma az Egyház új evangelizációnak nevez. Ezen a ponton azonban nem az intézményesség vagy a programszerűség alapján kell gondolkodni, hanem Jézus elvárása szerint.

Mivel minden ember Isten teremtménye, a szíve-lelke mélyén mindenki hordozza az istenképeséget. A lelkiismeret egy bizonyos pontig figyelmeztet, de a jó megvalósításához már döntés kell és személyes cselekedet. Kevés a jóindulat, a jó hangulat vagy a jó érzés az emberi lét teljességéhez. Jézus nem élményt ad, hanem küldetést. Ezért az őt kérdezőnek – „Mester, mi jót kell tennem, hogy eljussak az örök életre?” – Jézus így válaszol: „Tartsd meg a parancsokat, és ha tökéletes akarsz lenni, kövess engem!” (Mt 19,16–21)

A ma élő ember idejét rendkívül lefoglalja a külső tevékenység, és kevés idő jut az átgondolásra, a megfontolásra, a lelki elmélyedésre és az alapvető döntésre. A szabadság ma mindent meghatározó szempont lett az emberek életében. Ennek ellenére kevesen gondolják végig, mi a célja életüknek. Észre sem veszik, hogy a világ és a modern eszközök kínálta lehetőségek tengerében kiszolgáltatva élnek, s emellett gyakran az is

„Ha tökéletes akarsz lenni, kövess engem”

előfordul, hogy személyes életüket és jövőjüket illetően egy ürességgel állnak szemben, mert nem jutottak el egy emberi és keresztény érettségre, melynek segítségével felismerhetnék az élet kihívásait, legyőzhetnék az előttük tornyosuló akadályokat, és bátran készek lennének a világ kínálta öröme, a szórakozás, a pénz és a siker kísértései ellenében – jóllehet erőfeszítéssel – megkülönböztetni a jót és az Isten által elgondolt helyes emberi magatartást.

Egykor a tanítványok is feltették a kérdést Jézusnak: „Akkor ki üdvözülhet?” Ugyanis sokan hátra fordítottak a mesternek, és igényessége miatt nem kö-

vették tanítói útján. Ezért maga is így szól és szól mai tanítványaihoz: „Ti is el akartok menni?” (Jn 6,67)

Az Egyház kétezer éves történetéből tudjuk, hogy elkötelezett élet nélkül lehetetlen Jézust követni. Nem szolgálhatunk egyszerre Istennek és a Mammonnak, és bár a tévedésnek mindig ki van téve a hívó ember is, de a Szentlélektől kapott kegyelem segítségével mégis képes arra, hogy már itt a földön az üdvösség útját járja. A helyes emberi megkülönböztetéshez szükséges látásmódról mondja Jézus az üdvösséggel kapcsolatban: „Embernek ez lehetetlen, Istennek azonban minden lehetséges.” (Mt 19,26)

A hűség tanítvány soha nem hagyja el Jézust. Ő a hűség jutalmaként pedig feladatot ad, melyet bátorsággal kell vállalni, mert a tanítványi lét tanúságtételt jelent: „Úgy küldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé, de nem ti fogtok beszélni, hanem majd Atyátok Lelke szól belőletek, ám aki mindvégig kitart, az üdvözül.” (Mt 10,16.20.22)

Az igazi boldogság az, ha Isten jelenlétét, Jézus szavát és a Szentlélek sugallatát felismerjük, és keresztény hivatásunkat a kor égető szükségleteit is figyelembe véve az emberek javára fordítjuk. Az az összetett világ, amelyben egyszerre van jelen a jó és a rossz, a bizonytalanság és az Istenre való ráhagyatkozás, az erkölcsi eltévelyedés és az életszentségre való törekvés ma olyan Krisztus-követőket kíván, akik úgy helyezik önmagukat Isten kezébe, hogy saját életüket is biztosan irányítják a Szentlélek sugallata szerint.

Nem lennénk jó Krisztus-követők, ha nem hasonlítanánk a Mesterre. Ő jó pásztornak nevezte magát, és életét adta a juhokért. Ha életünket a felelősség és a szolgálat oldaláról nézzük, akkor csakis a jézusi út a járható. Az Üdvözítő elvárásának az ő legszorosabb követésével tudunk eleget tenni. Ekkor gyakran megtapasztaljuk azt, amiről Pál apostol missziós útjai során írt: „Élek, de már nem én, hanem Krisztus él bennem.” (Gal 2,20)

Kránitz Mihály

MAGYAR PAPI...

(Folytatás az 1. oldalról)

Ezt követően a kölni dómban magyar nyelvű rózsafüzér imádsággal köszöntötték a Szűzanyát a lelkipásztorok. A dicsőséges olvasó nem csak a húsvéti időszakhoz volt méltó: a magyar papok kiváltságos helyen, a napkeleti bölcsék ereklyetartója előtti főoltár előtt imádkozhattak, amelynek elülső oldalán a 1322-ből származó dombormű Szűz Mária megkoronázását jeleníti meg. Az egy darabból kifaragott fekete márványoltáron – amely a kereszténység egyik legnagyobb oltárasztala – mutatta be a szentmiseáldozatot Mindszenty József bíboros emlékére Dominikus Schwaderlapp kölni segédpüspök és Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök a konferencián részt vevő valamennyi lelkipásztor koncelebrálásával. Schwaderlapp segédpüspök a hitbátor tanújának nevezte Mindszenty bíborost, aki a szabadságért és az igazságért küzdött. „Ő, aki egykor a kölni dómban imádkozott, most értünk és hazájáért imádkozik” – olvasható a püspök Facebook-oldalán is.

A szentmisén jelen lévő több mint kétszáz hívővel közösen imádkozott Azbej Tristan helyettes államtitkár és Szegner Balázs düsseldorfi főkonzul, valamint a főkonzulátus több képviselő-

je is. Magyarorszáért és minden magyarért fohászkozva csendült fel a kölni dóm falai között a katolikus magyarság ősi himnusza, a Boldogasszony Anyánk. Ezután került sor a kriptában annak az emléktáblának a leleplezésére, amely Mindszenty József bíborosnak, Magyarország hercegprímásának és Esztergom érsekének állít emléket, aki száműzetése idején többször felkereste a kölni dómot, ahol hazájáért és népéért imádkozott.

A konferencia másik napjának legnagyobb részét hagyományosan a lelkipásztori beszámolók teszik ki: az öröme és nehézségek megosztása, a személyes beszélgetések, további tervek, feladatok megvitatása segít a papoknak erőt meríteni további szolgálatukhoz.

A paptestvéri összetartozást erősítette az Eucharisztia közös megünneplése is. A záró szentmisén megemlékeztek azokról a lelkipásztorokról, akik már el távoztak közülük. Cserháti Ferenc püspök prédikációjában arra emlékeztetett, hogy a papság az Eucharisztia alapításának pillanatában született. „A pap életének és szolgálatának középpontjában is mindig az Eucharisztia kell állnia. Erre kérjük Isten áldását, különösen a budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészületi idején” – fogalmazott.

Mustos Edit/Kölni Magyar Plébánia
(Fotó: Kölni Magyar Plébánia)

CSALÁDI...

(Folytatás az 1. oldalról)

Ferenc pápa üzenetében felhívja a figyelmet: át kell értékelni az oktatási rendszert, hogy jobban tudjon válaszolni a mezőgazdasági szektor szükségleteire és ezáltal segítse a fiatalok munkapiaci integrációját. Ösztönözni kell a fiatalok tehetségének kibontakoztatását a mezőgazdaságban azáltal, hogy megfelelő oktatási lehetőségeket biztosítsanak számukra és olyan gazdaságpolitikát alkalmaznak, amely a változás és a fejlődés megteremtőivé teszi őket közösségeikben, az ökológia figyelembe vételével. (...) A családban ezeknek az értékeknek az átadása átforgalmazhatja a helyi közösségek és a nemzetközi világ életét.

A FAO-nak küldött üzenete végén Ferenc pápa a főigazgatóhoz fordulva rámutat: a Családi Gazdaságok Évtizede azon túl, hogy hozzájárul az éhezés felszámolásához, ösztönzőleg hat a társadalmi tudatosság növelésére az alapvető szükségleteket is nélkülöző embertársaink iránt. Megfelelő struktúrákat kell biztosítani a népeknek, amelyek segítik őket megszabadulni az éhezéstől. Ez csak összefogás eredményeként valósulhat meg, amelyet egy olyan szemlélet vezérel, amely figyelembe veszi az alapvető emberi jogokat és a nemzedékek közötti szolidaritást, mint a fenntarthatóság alapját – hangsúlyozza a pápa.

Vatikáni Rádió

IMASZÁNDÉK

Júliusra

Az igazságszolgáltatás feddhetetlenségéért: Imádkozunk, hogy az igazságszolgáltatás területén dolgozók becsületesen végezzék munkájukat, és így ne a világot átszövő igazságtalanságé legyen az utolsó szó.

A Szentatya 2019. február 9-én, szombaton fogadta az olasz bírók nemzeti egyesületét abból az alkalomból, hogy idén ünneplik a szervezet alapításának 110. évfordulóját.

Ferenc pápa az olasz bírókhoz szóló beszédében hangsúlyozta: az igazságosság fontos a társadalmi egyensúly szempontjából. Az igazságosság kardinális erény, mert kijelöli a helyes irányt. Igazságosság nélkül a társadalmi élet minden területe megbénul. A bírók fontos feladata az alkotmányos értékeknek, a demokratikus szabályok felügyeletének és a közjó szolgálatának az előmozdítása. Az állam törvényhozó testületei számára kiemelt személyek ők, mert az állampolgárok életéről és problémáiról közvetlen ismeretekkel rendelkeznek.

A pápa szól a valóság és az elképzelés közötti küzdelemről. Míg a valóság az, ami, addig az elképzelés meghamisítható. Az információval elárasztott világban, ahol az igazságot gyakran meghamisítják, a bírák legyenek az elsők, akik megerősítik a valóság felsőbbrendűségét az elképzeléssel szemben.

Ferenc pápa beszélt a törvényhozási hézagokról, amelyek a valódi igazság és a manipulált elképzelések között léteznek. Felidézett ezek közül fontos területeket, mint az élet kezdete és vége, a családra vonatkozó törvények és a migráció összetett valósága. Amikor a bírót felkérjük, hogy nyilatkozzon ezekről a kérdésekről, fel kell vállalnia a felelősséget, amely túlmutat megszokott kötelezettségein. Ehhez arra van szükség, hogy folyamatosan frissítse ismeretét annak érdekében, hogy jobban megértse a társadalomban folyó változásokat és képes legyen bölcsen gyakorlatba ültetni a törvények változó értelmezését. Ezért alapvetően fontos, hogy a bíróság független legyen, hogy vissza tudja utasítani a nyomást és a sürgetéseket, amelyeknek célja az igazságszolgáltatás befolyásolása.

Az igazságszolgáltatás során az emberek, a leggyengébbek „élő húsát” érintjük meg. Egy bírósági döntés hozhat enyhülést és vigaszt, de bánást és diszkriminációt is okozhat. Ebben a folyamatban a bíró mindig keresse minden személy emberi méltóságát a jóság és az irgalmasság tekintetével rájuk pillantva, amely elősegíti az igazság keresését egy hitelesebb módon. Végül Ferenc pápa emlékeztette a bírót, hogy szerepük sokkal több annál, hogy hivatalnokok. Példaképek minden állampolgár, különösen is a fiatalok számára.

Ferenc pápának az olasz bírókhoz 2019. február 9-én intézett beszédéből

Augusztusra

A családokért: Imádkozunk, hogy a családok imádságuk és szeretetteljes életük révén mindjobban az „igazi emberi növekedés iskoláivá” váljanak.

A Családok IX. Világtalálkozójának befejezéseként családok gyűlünk össze az Úr asztalánál – kezdte homíliáját Ferenc pápa. Hálát adunk az Úrnak a sok áldásért és elkötelezzük magunkat, hogy teljesen megéljük hivatásunkat, amit a Gyermekek Jézusról nevezett Szent Teréz ezekkel a megható szavakkal fejezett ki: legyünk „a szeretet az Egyház szívében”.

(Folytatás a 9. oldalon)

MINDSZENTY-ZARÁNDOKLAT RÓMÁBAN

Ferenc pápa a bíboros-hercegprímás vértanúságát méltatta

A római magyar intézmények és közösségek által szervezett május 9-i Mindszenty-émlékmisére Magyarországról a Mária Út Egyesület a Magyarországi Mindszenty Alapítvánnyal közösen zárándoklatot vezetett. A zárándokok május 8-án délelőtt részt vettek az általános kihallgatáson a Vatikánban.

A kihallgatás végén Romanek Etelka esztergomi polgármester asszony, Fuksberger Imre csehiminiszent polgármester, Kovács Gergely, a Mindszenty Alapítvány titkára, valamint Vlagyimir Szurovcev szobrászművész és Andrej Csiszik, a Békesszerszók és Béke Alapítvány elnöke, továbbá az orosz nagykövetségi tanácsos és Habsburg-Lotharingiai Eduard magyar nagykövet külön találkozott Ferenc pápával, akinek átadták Szurovcev esztergomi Mindszenty-émlékművének kicsinyített mását az orosz és a magyar nép közötti kiengesztelődés jeleként, amit a pápa láthatóan nagyra értékelt.

A Mindszenty Alapítvány nevében Kovács Gergely egy márványlapba foglalt Mindszenty ruha-ereklyét adott át a Szentatyának. Ferenc pápa megcsókolta azt s kijelentette, hogy „Mindszenty vértanú volt!”

Május 9-én délután a Santo Stefano Rotondo-bazilikában Angelo Amato bíboros, a Szenté avatási Ügyek Kongregációjának nyugalmazott prefektusa vezette a szertartást, amelyen számos római magyar pap koncelebrált. A misét,

melyen a Bójte Csaba árváiból álló „Szent Ferenc Kiskórusa” énekelt, a Mária Rádió élőben közvetítette.

Beszédében Angelo Amato bíboros örömet fejezte ki, amiért nemrég a pápa hivatalosan elismerte Mindszenty bíboros erényeinek hősiességét, majd felhívta a figyelmet a csoda kieszközölésének fontosságára, valamint arra, hogy további feladatot jelent Mindszenty bíboros „életét, erényeit és élet-szentségét” a világgal is megismertetni. Beszéde további részében az immár Tiszteletreméltó címmel illetett bíboros életének erényes és önfeláldozó vonatkozásait emelte ki, megemlítve, hogy „nagyon szerette Egyházát és hazáját, védelmezte népét és hitét”, ezért „életszentsége a magyar Egyházat nemesítve egyúttal az egyetemes Egyházat is meghatja és nemesebbé teszi”. Zárószóként Amato bíboros leszögezte: „fehérvértanúsága ugyanolyan jelentőséggel bír, mint a hitük miatt üldözött és megölt számos mai keresztény vértanúsága”.

A szentmise végén Németh Norbert atya, a Pápai Magyar Egyházi Intézet rektora mondott köszönetet Amato bíborosnak, a gyermekkórusnak, a jelen levő csoportoknak és vezetőiknek, továbbá a szentszéki diplomáciai testület megjelent képviselőinek, illetve Kovács Ádám Zoltán római magyar nagykövetnek.

Szentszéki Magyar Nagykövetség

MINDSZENTY JÓZSEF BÍBOROS UTOLSÓ NAPJAI RA EMLÉKEZTEK BÉCSBEN

Varga János, a Pázmáneum rektora szervezésében emlékeztek meg Mindszenty József bíborosról az Irgalmas Rendiek Kórházában Bécsben május 5-én, halálának 44. évfordulóján.

2006 óta áll a kórházban a Rieger Tibor által készített szobor, kiemelt helyen az aulában. Ezen a helyszínen gyűlnek össze a hercegprímás bécsi tisztelői az évenként tartott megemlékezésre és koszorúzásra 2011 óta.

A rendezvény elején Ripka János Haydn XIII. szimfóniájának második tételét játszotta el csellón, Ablonczy Bertalan kísérte zongorán.

A megemlékezésen részt vett Varga János, a bécsi Pázmáneum rektora, Ugron Imre, a Szuverén Máltai Lovagrend magyarországi nagykövete, a Mindszenty Alapítvány megbízott társelnöke is. Az egybegyűlteket magyarul és németül is köszöntötte, mert a koszorúzásra – mint általában – osztrák vendégek is érkeztek.

Kovács Gergely, a Mindszenty Alapítvány képviselője, a szenté avatási eljárás viceposztulátora beszédében idézte az Inside the Vatican amerikai katolikus havilapot, amely Mindszenty bíborosról írva emlékeztetett arra, hogy idén február 12-én Ferenc pápa elismerte, hogy a főpásztor hősiességét fokozta az erényeket. Ez azt jelenti, hogy immár hivatalosan is Isten tiszteletreméltó szolgálójának nevezhetjük Mindszenty bíborost, ami fontos lépés a boldoggá avatás felé. Erről a régóta várt eseményről a nemzetközi sajtó is megemlékezett, és a sikert Mindszenty bíboros nagy és fényes napjának nevezte. Kovács Gergely hozzátette: bár valóban nagy öröm a pápai elismerés, de az ő nagy és fényes napja itt az Irgalmasok Kórházában volt, 1975. május 6-án, amikor földi életútja befejeződött, amikor találkozott az Ő Mesterével, akinek sorsában osztozott, és akinek kegyelméből élt.

A szónok utalt az ideai esztendő hármas évfordulójára:

1919: amikor a rendőrség február 9-én letartóztatta, mert egy veszélyhely-

zetben is kiállt a rábizott közösségért, többféle fórumon kifejtette a keresztény értékeken nyugvó politika eszményeit és céljait,

1944: püspökké szentelése, amikor amellet, hogy elnyerte az egyházi rend teljességét, új életprogramot is kapott, hogy legyen atyaibb, amit komolyan megszívlelt és ez életszentségének kiteljesedését szolgálta,

1949: a kirakatper, melynek során az utolsó szó jogán mondott beszédét a bíboros imádságos szavakkal kezdte. Krisztus békéjét hirdette az üldöztetés idején is: „Ma reggel ez az imádság jött az ajkamra: Uram, adj békét ezekben a napokban. Milyen érdekes, hogy a zsoldáros nem a közeli vagy távoli jövőben kéri a békét, hanem ezekben a napokban. Ezt a békét kértem az én Egyházammak, amelynek szeretetét elhoytam ide is.”

Meghurcoltatását is méltósággal viselte, nem alkudott meg a kommunista rendszerrel. Egész élete munkássága a szentség jegyében telt, akkor is, amikor újabb, egyre nehezebb utakra szólította őt az Isten. Utolsó szavai is erre utaltak a kórházban, amikor azt mondta: „Készen állok.”

Völner Eszter A fényes nap immár elnyugodott című népénekekkel emlékezett meg Mindszenty Józsefről.

Nagy Andor bécsi magyar nagykövet nevében Bárány Anzelm, a bécsi magyar intézet, a Collegium Hungaricum igazgatója koszorúzza meg a szobrot, majd a Központi Szövetség, a Kaláka Club, a Mindszenty Alapítvány, és a Collegium Pázmáneum képviselői helyezték el a tisztelet koszorúit. Az ünnepség végén a résztvevők együtt imádkoztak a bíboros boldoggá avatásáért, majd a Boldogasszony anyánk és a Himnusz eléneklésével zárult a megemlékezés.

Völner Eszter,
Esztergom-Budapesti Főegyházmegye

KÜLHONI KÖZÖSSÉGEK BEN IS BEMUTATTÁK A MINDSZENTY-KÖTETET

Az augsburgi Szent László Magyar Katolikus Misszió május 17-én, majd az ezt követő napokban a müncheni Magyar Katolikus Egyházközségben és a bécsi Pázmáneumban ismerhették meg az érdeklődők a Vecsey József által szerkesztett Mindszenty-kötetet.

Május folyamán a németországi és az ausztriai magyar katolikus közösségekben is megemlékezéseket tartottak Mindszenty József bíboros halálának évfordulójához kapcsolódva. Május 6-án Kölnben emléktáblát avattak a tiszteletére, május 17-én az augsburgi Szent László Magyar Katolikus Misszió, az ezt követő napokban pedig a müncheni Magyar Katolikus Egyházközségben és a bécsi Pázmáneumban ismerhették meg az érdeklődők a Vecsey József által szerkesztett Mindszenty József – Írások hetvenedik születésnapjára című kötet magyar fordítását.

Az eredetileg német nyelven íródott tanulmánykötetet 1962-ben adták ki Münchenben. A Magyarországon először 2017 novemberében megjelent magyar nyelvű fordítást Soós Viktor Attila egyháztörténész, a kötet egyik lektora, Szalai Viktor, a kötet kiadója és Taczman Andrea fordító mutatta be. Az esteket Bágya Rita, a Mindszenty Társaság titkára és a magyar nyelvű kiadás előszavának szerzője moderálta.

A könyvbemutató Münchenben és Bécsben is szentmisével kezdődött: a müncheni Magyar Katolikus Egyházközség kápolnájában Merka János plébános, a bécsi Pázmáneumban pedig Varga János rektor vezetésével.

Mindkét helyszín szorosan kötődik Mindszenty József személyéhez: a müncheni Magyar Katolikus Egyházközség épülete a bíboros közbenjárására lett a müncheni magyar katolikusoké, a Pázmáneum pedig élete utolsó éveiben otthona volt Mindszenty Józsefnek.

Varga János rektor szentbeszédében az apostolokhoz hasonlította Mindszenty bíborost, hiszen élete utolsó szakaszában ő is sokat utazott, és munkáját, Isten országának építését itt, a földön ő is szorongatások közepette végezte. Ugyanakkor mindvégig kitartott a krisztusi tanítás mellett: „Amint én szeretlek benneteket, úgy szeressétek ti is egymást” (Jn 13,34).

A könyvbemutató alkalmával Szalai Viktor, az agyagosszergényi Közi Horváth József Népfőiskola alapítója beszámolt arról, hogy a kötetre a Közi Horváth Józseffel – a München és környéki nyugati emigráció köztiszteletben álló papjával – kapcsolatos kutatása során talált rá 2016-ban. A könyvnek ugyanis része egy Mindszenty József

közéleti tevékenységét bemutató tanulmány is, Közi Horváth József tollából. A magyar nyelvű kiadás ötvenöt évvel az eredeti megjelenése után, a 2017–2018-as Közi Horváth József Emlékév nyitórendezvényén juthatott el a nagyközönséghez.

Több helyszínen tartottak könyvbemutatót

Soós Viktor Attila ismertette Mindszenty József bíboros életét, megvilágítva azt a történelmi kort, melyben fáradhatatlanul dolgozott. Kiemelte lelkipásztori és közéleti tevékenységét, melynek kapcsán szólt arról is, hogy mennyit tett az üldözöttekért, akikben mindig Krisztust látta. A Nemzeti Emlékezet Bizottság tagja elmondta, hogy a kötet több szempontból is kiemelkedő helyet foglal el a Mindszenty-szakirodalomban. Egyrészt kordokumentumról van szó, mert a kötetet az akkor 70. életévét betöltő bíborosnak írták születésnapjára ajándék gyanánt olyan emigrációban élő munkatársak és kortársak – például Bogay Tamás, Mehrle Tamás OP, Hegyi János SJ –, akik jó ismerői voltak életútjának és munkásságának. Másrészt a szerzők tiszteletét kifejező, tudományos igényességgel megírt tanulmányok azzal a céllal is születtek, hogy a Mindszenty-életmű a német ajkú olvasók számára is hozzáférhető legyen.

A könyvbemutató-sorozat hétvégéjén a Közi Horváth József Népfőiskola szervezésében az előadók az oberhachingi temetőben koszorút helyeztek el az egykori magyar emigráns papok sírjánál.

A kötetet Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök lektorálta.

A Mindszenty-kötet a Közi Horváth József Népfőiskola e-mail-címén megrendelhető: info@kozihorvathnepfoiskola.hu

Taczman Andrea,
Kőrösi Csoma Sándor-ösztöndíjas
(Fotó: Kóbor Mira)

MINDSZENTY-EMLÉKTÁBLA A KÖLNI DÓMBAN

A Nyugat-Európában szolgáló magyar lelkipásztorok májusban tartott kétnapos értekezletének keretében a kölni dómban márványtáblát avattak Mindszenty József hercegprímás emlékére. A bíboros-prímás száműzöttként többször is járt a kölni székesegyházban és – mint a kétnyelvű emléktábla is hirdeti –, a napkeleti bölcsék ereklyetartója előtti főoltár előtt imádkozott Magyarországotért. A kriptában elhelyezett emléktáblát a 83 éves korában Bécsben elhunyt hercegprímás halálának 44. évfordulója alkalmából avatták. A bíboros emlékére a dómban szentmisét mondott Dominikus Schwaderlapp köl-

ni segédpüspök és Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök. □

Püspöki szentmise a dómban (Fotó: Engel)

Gyermekeknek

ÁTKELÉS A FOLYÓN

Manapság természetesnek vesszük, hogy minden családnak van autója, repülőgéppel néhány óra alatt eljuthatunk a világ szinte bármely pontjára, vagy akár körbehajózhatjuk az egész Földet – már ha időnk és pénztárcánk engedi... De nem volt ez mindig így! Régen az emberek többsége egész életében a legszűkebb lakókörnyezetében (falujában, városában) töltötte az életét, és csak a kiváltságosoknak adatott meg, hogy lóháton, esetleg lovas kocsin eljusson egy távolabbi vidékre. Napjainkban magától értődő, hogy modern, lenyűgöző hidakon juthatunk át egy folyó vagy völgy túloldalára, régen viszont nem volt ilyen egyszerű az átkelés. Erről tudna mesélni az a titokzatos „vándor” is, akit ezer-nyolcszáz évvel ezelőtt vitt át egy jólelkű óriás a folyó túlsópartjára...

Kristóf – így hívták a nagy termetű, hatalmas erejű embert –, a mai Törökország területén élt. A legnagyobb urat akarta szolgálni: először a király szolgálatába állt, de hamar rájött, hogy az fél az ördögtől, így otthagya az uralkodót és az ördög mellé szegődött. Róla azonban kiderült, hogy fél a keresztől, tehát Kristóf számára világossá vált, hogy az ördög sem lehet a legnagyobb úr. Így jutott el az elhatározáshoz: Krisztust akarja szolgálni. De miként tegye? Megkérdezett egy remetét, miként szolgálhatna a legfőbb Úrnak. Volt ott egy hatalmas folyó, melyen a zarándokok csak nagy félelemmel tudtak átkelni. A remete azt ta-

nácsolta Kristófnak, hogy hatalmas testi erejét állítsa az emberek szolgálatába: ha a folyóhoz érkezik valaki, segítsen az átkelésben. Kristóf készítette magának egy kunyhót a folyó partján, abban élt, s egy nagy botra támaszkodva sorra átvitte a folyón a zarándokokat.

Az egyik éjszaka különös hangot hallott, valaki a nevének szólította. Egy kisgyermek állt a kunyhója előtt, és megkérte, segítsen neki átkelni az erős sodrású folyón. Kristóf örömmel vállalta a feladatot, hiszen úgy gondolta, egy kicsike gyermeket könnyűszerrel át tud vinni a túlpartra. Amikor azonban a folyó közepénél járt, egyre nehezebbnek érezte a terhét, alig bírta el a gyermeket. Már majdnem teljesen elmerült a vízben, utolsó erejét összeszedve tudott csak partot érni a folyó túloldalán. Ott azután a kisfiú azt mondta Kristófnak: „Ami a válladat nyomta, több volt, mint az egész világ. A Teremtő volt az, akit áthoztál, én ugyanis az a Krisztus vagyok, aki a leghatalmasabb és akinek szolgálni akartál.”

Később Kristóf az életét adta Krisztusért, vértanúként halt meg, mert nem tagadta meg hitét semmilyen fenyegetés közepette sem. Szent Kristófra július 24-én emlékezik Egyházunk. Sok helyen szokás ezekben a napokban megáldani az autókat, motorokat, kerékpárokat, egyéb közlekedési eszközöket – hiszen Kristóf az úton járók, utazók védőszentje.

Kovács Péter

„RÓMÁBAN FELFEDEZTEM A FÉNYT”

Prokop Péter-kiállítás Nagyváradon

Prokop Péter pap, festőművész születésének századik évfordulója alkalmából „Prokop 100” címmel kiállítás nyílt a Nagyvárad Római Katolikus Egyházmegye és Nagyvárad Város Múzeuma rendezésében május 6-án a nagyváradai várban.

A kalocsai származású Prokop Péter katolikus pap és festőművész életének utolsó szakaszában, a kilencvenes években adományozott közel tízezer alkotásából egy hatvan festményből álló gyűjteményt a nagyváradai egyházmegyének, az akkori megyéspüspök, Tempfli József közreműködésével. E gyűjtemény 37 alkotása tekinthető meg a nagyváradai várban nyílt kiállításon.

Az egyházmegye kulturális tevékenységéért felelős munkatársak olyan gerincet próbáltak adni a tárlatnak, amely átöleli az üdvösségtörténetet. A képeken gyakran látni Szűzanya-ábrázolásokat, de tagadó Pétereket is vagy akár Krisztus Pantokrátort, egy nem mindig egységes színvilágban, egy szinkretikus vonalviteli stílusban – fejtette ki Imre Zoltán, a házigazda múzeum kulturális igazgatója. Örömet fejezte ki, hogy a két intézmény közreműködése révén létrejöhett a kiállítás.

Imre Zoltán szerint Modigliani hosszúnak múzsái inspirálták Prokop Pétert, amit ő a Madonna-ábrázolásaira alkalmazott, míg a Krisztus-ábrázolásokban Picasso vonalvezetését vélte fellelni. Kifejtette: ez egy univerzális kiállítás, melyben jelen van a nemzetközi művészettörténet egy része, amellyel Prokop római munkássága idején találkozott.

Megnyitó beszédében Böcskei László nagyváradai megyéspüspök a festészet és a fotóművészet latin nyelvű elnevezése között keresett párhuzamot. Kifejtette: mivel a fényképezés a római korban még nem létezett, a modern korok latinistái a *lucepingere* kifejezést alkalmazták a fotózásra, amely nem jelent mást, mint azt, hogy fényvel festeni. A püspök szerint ezt tette Prokop Péter is, amikor a dolgok legmélyét szeretete volna megragadni, intimitásukba behatolni.

Papként is ez volt a művész fő célkitűzése, hiszen mi más lenne a pap hivatása, ha nem a fényt előhozni, a fényvel dolgozni és a dolgok legmélyét megragadni – fogalmazott a főpásztor.

Prokop Péter száz esztendeje, 1919. január 6-án született. Hosszú és tartalmas élete során megalkotott tízezernyi festményén kísérletezve kereste az evlági és földöntúli szépet. Rajz tehetségét gimnazistaként fedezték fel, de csak esztendőnk múlva bontakoztatta ki, hiszen középkorai tanulmányait már a kalocsai egyházmegye szeminaristájaként fejezte be, majd 1942-ben papi pályára lépett.

Teológiai tanára, Belon Gellért ösztönzésére 1945-től három évig tanult a Magyar Képzőművészeti Főiskolán, de tanulmányait csak 1956 után, a római Accademia di Belle Arti fejezte be. Az Itáliai-félsziget színvilága megindította a festőművészt. Bibliai ihletettségű témáit a modernizmus eszközeivel új perspektívába helyezte, ahogyan azt legkedvesebb mesterétől, a kor- és sok szempontból sorstárs Aba-Novák Vilmostól vagy Paul Kleetől és Pablo Picassótól tanulta.

„Róma, ez a váratlan világ átváltoztatott! Teljesen kibillentett kocsivágányomból. Enélkül értelmetlen maradt volna minden otthoni próbálkozásom. Nem a római mesterdiploma, hanem a léggör! Az élet az utcán a Nap fényével (...) Rómában legfőképp fölfedeztem a fényt, és föllobbant színeim átalakultak és megérlelődtek” – vallotta a festőművész. Prokop Péter 1999-ben költözött vissza végleg Budapestre, hogy az európai elismertség után a szülőföldjén alkotson.

Nagyvárad Római Katolikus Egyházmegye

ELSŐÁLDÓZÁSI ÉS BÉRMÁLÁSI SZENTMISE STUTTGARTBAN

„Üdvözölt légy kedves ünnep,
Tiszta szívek ünnepe!
Ragyogjon be fehér fényed
Szívünk – lelkiünk mélyébe.”

Sík Sándor *Fehér nap* című verséből való ez a részlet, amely nagyszerűen kifejezi azt a lelki készülődést, amelyben része van a mindenkori elsőáldozó gyerekeknek. Az ünnepet megelőzte a felkészülési időszak, amelyet Imre atya irányított gondosan. Elsőáldozásra készültünk, Jézus kis és nagy barátai komolyan vették feladataikat, szüleikkel is tanultak, készültek a bérmálásra, a szentgyónásra és a szentáldozásra. Izgatottan vártuk az elsőáldozás napját, azt az ünneplés pillanatot, amikor először kerül sor a szentáldozásra.

Családunkban is nagy ünnepre készültünk, szüleink és testvéreink a családjaikkal érkeztek a messzi Erdélyből és Magyarországról, hogy részesei lehessenek örömeinknek.

Imre atya a Szent Gellért Egyházközség 72 éves jubileumi szentmise kereteit tágitotta ki, így az elsőáldozók és bérmálkozók együtt ünnepelhetek a 15 részegyházközség híveivel, családtagjaikkal, rokonaikkal és a sok-sok vendéggel.

Díszvendég Márfi Gyula veszprémi érsek atya volt, aki a szívhezszóló és közvetlen prédikációjával azonnal meghódította a jelenlévők szívét. Ajándékba kaptuk azokat a személyes történeteket, amelyekkel elérte a szomjazók, a kételkedők, a keresők, s a már útjaikat megtalálókat is. Azt is mondhatnánk, hogy csak az nem hallotta meg a neki szóló szavakat, aki nem akarta. S mindezt egy lendületes, magával ragadó, humoros előadásmódban, s még egyszer hangsúlyoznám: közvetlen stílusban!

Az ünnepet megtisztelte jelenlétével Takáts István érseki irodaigazgató, és Tibor atya is. Imre atya, mint egy tehetséges karmester hangolta össze az eseményeket, személyeket és feladatokat. A hangsúly az összetartozáson és a szereteten volt. Mi, mindannyian éreztük a pillanatok magasztosságát, s merészen kijelenthetem, hogy amikor a templom közössége a Miatyánkot kézenfogva imádkozta, az idő is megállt. Megszűnt a tér, megszűntek a különbözőségek, s mi mindannyian egyek voltunk az imában. Ezt érezték az elsőáldozó gyerekek is, akik áhitattal vették magukhoz Isten testét és vérét, a szentelt ostyát és bort.

Miközben énekeltük a *Szeretet áradjon köztünk* című gitáros éneket, de nemcsak énekeltük, hanem éreztük is. Az elsőáldozó gyerekek nagy ajándékban részesültek, s ez ugyanúgy igaz ránk is. Izgatottan, várakozással telve érkezünk, s csordultig telt szívünk érzésekkel, úgy távoztunk.

Mi nem tanúi voltunk a csodának, hanem megéltük a csodát! Tartozni egy közösséghez, tartozni egy nemzethez – mindenkinek meg van adva a lehetőség, de élni nekünk kell vele. Az ajtó mindenki számára nyitva van, de belépni nekünk kell. A közösségbe, ahol ismer-

nek, ahol a neveden szólítanak, ahol örülnek a jöttödnek, ahol a magyar himnusz énekelve megremeg a szíved, ahol a székel himnuszt énekelve gondolatban hazaszállsz.

Itthon vagy – Otthon vagy! Éljen veled! Vedd az ajándékot át! Csak rajtad múlik...

A jubileumi szentmise egy életre szóló élmény marad! Az elsőáldozóknak és hiszem, hogy a bérmálkozóknak is ez felülmúlhatatlan érzésekkel járt, s mi mindannyian elvittük szívünkben az ajándékot.

Az elsőáldozók Márfi Gyula érsekkel

Jó magyar szokás szerint ahol ünnep van, ott nem csak a lelki táplálékról gondoskodnak, hanem a finom étkekről s vérpezsdítő innivalóról is. A magyar vendégszeretetről bizonyosságot tettek az egyháztanács tagjai, a legátusok és a stuttgarti egyházközség tagjai, akik a magyar népmeséből ismert Terülj, terülj asztalkámmal várták a vendégeket. Arany Jánost idézve: „Mi szem-szájnak ingere...” minden megtalálható volt!

Otthonról érkezett családtagjaink a szentmise utáni ámulatból a lehengerlő vendéglátást élvezhették, otthonról haza érkeztek, s ezt érezték is.

Ulból érkezve egy életre szóló, felejthetetlen Ünneppben volt részünk Stuttgartban, s ezt köszönhetjük az egyházközség tagjainak, akik családtagként szeretnek minket.

„Soha még ilyen elsőáldozáson nem vetünk részt, ahol mi magunk is megszólítva éreztük magunkat!” – így vélekedtek családtagjaink.

S még nem szóltam az időjárásról. Napok óta esőt, vihart jeleztek az időjósok erre a napra. A ma praktikus embere megnézi az iPhone-on, s látja, hogy esőt mutat, arra készül. S aztán csodálkozik, hogy süt a Nap, teljesen érthetetlen. Elfelvedezünk az isteni gondviselésről, Róla, aki imáinkat meghallgatja. A nap süt, minden az előre megtervezett forgatókönyv szerint zajlik, nyugalom és szeretet árad köztünk. Másképp nem is lehetne – ezt bizonyosan érezzük.

Imre atya mosollyal arcán köszön el tőlünk, családtagjainktól, rajta nem látjuk az izgatottság, az újratervezés, a fáradtság. Csak az öröm, s az érzés, amit átad: Jó, hogy itt voltál! Gyere máskor is! Szeretettel várunk!

Mi nyitott szívvel érkeztünk, s fehér fényvel a szívünkben távoztunk. Megérintett Isten jelenléte, s az az emberi szeretet, amelyet éreztünk, s az az ünnep, amelyet ajándékba kaptunk. Kívánom, hogy a bérmálkozók és az elsőáldozók is megőrizzék a Szentlélek ajándékait, illetve szívük tisztaságát, fehérségét, és emlékezzenek erre az ünnepre!

Az Ünnep az Ajándék!
„Boldogító örömeivel
El fog édes érzélem,
Égő sóhaj halk fohásza
Lebben át a lelkelem.
Édes Jézus szállj szívünkbe
S ój halálig hű vezér,
Hogy a lelkiük bármi harcban
Mindörökké megmaradjon
Hőféher.” (Sík Sándor)

Székely Enikő, Ulm

„Megéltük a csodát”

ÚTKÖZBEN

Az ember megy az utcán, közlekedik – és ha nem rabja, hanem csak követője úti céljának, akkor örömet leli az utazásban. Vannak, akik azt mondják, a cél maga az út. Én ezt nem mondom: nem hiszem ugyanis, hogy rövid és frappánsan fogalmazott tómondatok igazán meg tudnák ragadni azt – nevezzük az egyszerűség kedvéért Valóságának –, ami talán nem is azért van, hogy megragadjuk... De miközben ezen gondolkodom, máris kevésbé vagyok fáradt és kedvetlen, mint amikor elindultam otthonról, mert mindenféle ügyeket kell ma elintéznem. Körülnézek, és máris kalandok során át vezet az utam, mint Odüsszeuszéknak.

Metró, mozgólépcső. Egy fokkal lejjebb egy csinos, fiatal nő. Rézsút átnézek a szemüvege lencséjén. Most az ő szemüvegén át látom a világot. A szemközti lépcsőn utazók arcát és a reklámokat. Mindegyik torz és a feje tetejére állított. Úristen, ez így látja mindezt? Nem lehetetlen, hiszen régi tapasztalatom, hogy mások, hozzám képest kissé torzan és feje tetejére állítva látják a világot. Csak hogy ha a másik szemüvegén át nézem, amit nézek, nem biztos, hogy az ő szemével látom azt. Hiszen az ő szemüvege az ő retinájára fókuszál... Néha a mások által elmesélt történeteket, velem megosztott világvéleményeket is ilyenek látom...

A Károly körúton nagyméretű fotók során akad meg a szemem. Emlékszem, valamikor a görög szigeteket ábrázoló képek állítottak meg ugyanitt. Hosszú percekig álltam egyik-másik kép előtt, és ekkor fogalmazódott meg bennem, hogy miért is hiányoznak nekem a görög szigetek – vagy a portugál tengerpart, Cascais, vagy éppen a Világvége, a Cabo Roca, az európai kontinens legnyugatibb pontja. Igen: a hullámzó tenger folyamatos látványa az egyetlen, amiről (most) úgy gondolom, hogy igazán hiányzik az életemből.

Jó néhány évvel ezelőtt megtalált az az érzés, hogy életem hátralévő részét el tudnám már tölteni azzal, hogy nézem a tengert, a halandó hullámokat és a halhatatlan hullámzást. Egyre inkább azt hiszem, hogy ez nem valami poétikus hangulat, hanem igazi, mély vágy és szükséglet bennem: ez a látvány, életem végig gondolásának háttéréként talán helyreigazítaná világvélemény dimenzióit. Mert igazából erre volna szükségem. Vissza kell mennem egyszer még Portugáliába.

De mintha már ott volnék. Látom a tengert, sőt érzem a sós leheletét ebben a benzingözös pesti kora délelőttben. Ez itt nem egy lerobbant vendéglátóipari egység, hanem akár a lisszaboni Brasileira kávéház. Ahová azért mentem be tizenöt évvel ezelőtt, hogy találkozjam elhíresült törzsvendégével, a réges-rég meghalt Fernando Pessoa költővel. Egyik vékony kis kötetét olvastam (Késégek könyve), örömmel és aggodalommal, mert szép és nyugtalanító mondatok sorakoztak benne. „Állandóan úgy érzem magam, mintha fölbredés előtt volnék.” „Ami az ember kimond, amit ír, egy elejétől a végéig kitörölt szöveg széljegyzete.” „Birtokolni annyi, mint elveszíteni. Elmondani annyi, mint túlélni.” Aztán itt van még egy: „Nem azt látjuk, amit látunk, hanem azt, aki vagyunk.” – Igen, ez sok mindent megmagyaráz. Ezért érdemes volt elmenni oda, Lisszabonba, de érdemes volt most betérni ide, a Gerlőczy utcába. Mert Pessoa szerint majdnem mindenben majdnem ott van majdnem minden, amint írja, „A Douradores utcában is van világmindenség.” Akkor pedig itt, a Gerlőczy utcában is.

Mindezen két feladat között tűnődöm most, útközben. Nem is holt idő ez: ez maga az életidő. Útközben vagyok.

Kipke Tamás

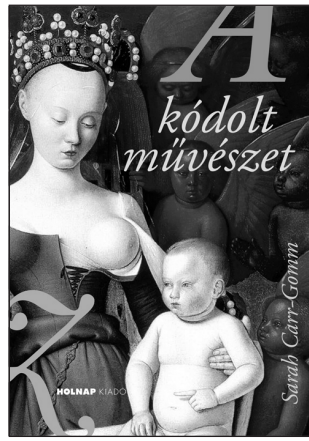
A KÓDOLT MŰVÉSZET

A múzeumlátogatók kézikönyve is lehetne ez a rendkívüli tetszetős, igen csak igényesen válogatott képanyaggal illusztrált és nyomdatechnikailag is elismerésre méltó kötet, amely a közelmúltban jelent meg a budapesti Holnap Kiadó gondozásában „A kódolt művészet” címmel. A kiváló brit művészettörténész, Sarah Carr-Gomm immár számos nyelven napvilágot látott könyvét némileg átdolgozott formában Bánki Veronika kitűnő fordításában adta közre a Holnap Kiadó.

Míg az eredeti, angol nyelvű kötet borítóján a „Nyugati művészet” a szembetűnő, nagybetűs cím és szinte elvész felette az alighanem magyarizáltként szolgáló „Jelképek szótára” felirat, addig a spanyol kiadás címlapján – már csaknem sommásan – „Művészettörténet” olvasható, és a kiváltképpen albumok megjelenítésére szakosodott „Blume” kiadó, illusztrációként, a XVI. századi flamand iskola egyik legjelentősebb festője, Quentin Massys: A pénzváltót és feleségét ábrázoló képét választotta. A német fordítást a nagy múltra visszatekintő müncheni Bassermann Kiadó gondozta és a borítóra egy másik flamand festőművész, Jan van Eyck, az Arnolfini házaspárról készített alkotása került. Mind Quentin Massys, mind pedig Jan van Eyck festményén tükröz is látható, ami jelentős üzenet-értékkel rendelkezik mindkét képen.

A magyar kiadás borítóját XI. Lajos francia király udvari festőjeként számontartott Jean Fouquet „Madonna a gyermekkel” című képe díszíti. A festmény eredetileg Fouquet Melun városka kolostorának temploma számára készítette és a modell nem volt más, mint a szépségéről híres Agnes Sorel, Lajos király apjának, VII. Károlynak korán elhalt hivatalos szeretője.

A könyv címszavai főként személyekről szólnak, a görög és római mitológia, a történelem és a vallási élet szereplőit mutatják be, de irodalmi alakok is helyt kaptak, ha őket festmények vagy szobrok örökítik meg, no meg művészettörténeti szempontból érdekes témák, valamint jelképek, mint a kagyló, amellyel a németalföldi mesterek gyakran az újonnan felfedezett vidékekre utalnak a csendéleteiken. Azonban láthatók még családi címerek is, mintegy ki-domborítva a lefestett személy társadalmi sze-

A kötet borítója

nek, a görög és római mitológia, a történelem és a vallási élet szereplőit mutatják be, de irodalmi alakok is helyt kaptak, ha őket festmények vagy szobrok örökítik meg, no meg művészettörténeti szempontból érdekes témák, valamint jelképek, mint a kagyló, amellyel a németalföldi mesterek gyakran az újonnan felfedezett vidékekre utalnak a csendéleteiken. Azonban láthatók még családi címerek is, mintegy ki-domborítva a lefestett személy társadalmi sze-

GYÓGYÍTÁS AZ ANYAMÉH BEN

A prenatal diagnosztika (szülés előtti betegség-megállapítás) nemzetközi kongresszusának 400 résztvevőjéhez fontos erkölcsi megállapításokban gazdag beszédet intézett Ferenc pápa. Az orvostudományi kutatás ma már az anyaméhben élő magzat betegségeit bámulatos eredményességgel tudja felismerni. Súlyos erkölcsi eltévelyedés ennek felhasználása arra, hogy a beteg magzat életét kioltassuk. Inkább „kis pácienseknek” kell őket tekinteni.

Az orvostudomány mai eredményei sok esetben lehetővé teszik a magzat anyaméhben belüli gyógyítását, vagy ha mégsem, gyógyíthatatlan betegség esetén világra jötte után gondoskodni kell kis élete fogytáig emberhez méltó ápolásáról, idegen nyelven hospice-nak nevezett „halálba kíséréséről.”

Ugyanakkor az érintett anyák és apák „kíséréséről”, erősítéséről is gondoskodni kell, hogy elfo-

gadják beteg gyermeküket és amikor elkerülhetlenné válik, el tudjanak búcsúzni tőle. „A beteg szülő és a gyermek ápolása abban is segít a szülőknek, hogy szomo-

Kevin Farrell bíboros

tikán és egy olasz alapítvány szervezett. Előadások hangzottak el a magzati élet orvosi diagnózisairól és gyógyítási technikáiról, erkölcsi kérdéseikről.

Kevin Farrell bíboros, a világiak, az élet és család kérdéseivel foglalkozó vatikáni hatóság vezetője azt hangsúlyozta, hogy ennek a kongresszusnak az volt a célja, hogy az egyre több szülés előtti gyógyító beavatkozás vagy éppen a szomorú „szelektálás” idején több segítséget nyújtsanak az élet védelméhez.

Ferenc pápa beszédében bírálta azt a társadalmi magatartást, mely ellenségesen viszonyul minden fogyatékosághoz, és ezért fordul az abortuszok felé. „Az Egyház tanítása azonban világos: az emberi élet szent és sérthetetlen.” Mégpedig nemcsak a vallásérkölc, de az általános emberi értékek szerint is.

(rosdy)

FÜLEMÜLE

A görög mitológiában fülemülévé változtatott Philoména nagyon elcsodálkozna, ha meglátná a boltban a szenzoros fülemülét. Shakespeare hőse, Rómeó pedig gyanakodhatna a színházban, amikor Júlia marasztalná: még éjszaka van, nem a „reggel heroldja”, a pacsirta szól, hanem az éjjel daloló fülemüle. Ma már az is lehet, hogy valami csengőhangot hallanak, mert a nézőtérre megszólalt egy mobiltelefon. De hogy fülemülék mit szólnának ezekhez a géphangokhoz, azt nem lehet tudni. Még ha jó a felvétel, ha megfelelő a hangerő, akkor is megzavarhatja őket az ilyen műcsicsér.

A fülemüle a világ legszebb hangú madara. Nincs ember, aki hasonlóan tudna énekelni. A hangterjedelme óriási. Az ő éneke is – miként a többi madaré – elsősorban arra szolgál, hogy a párválasztás idejében felhívja magára a figyelmet, és hogy a területét védje.

A fülemüle – külsejét, megjelenését tekintve – nem különösebben szép madár. Ő is csak a verébalakúak rendjébe, a légykapófélék családjába tartozó szürke kis állat. De nem ezért szeretik! A kertészkedők, a földműveléssel foglalkozók számára praktikus azért kedves a fülemüle, mert rovarokkal, férgekkel, pondrókkal táplálkozik. A romantikusabb lelkek – lehetnek azok östermelők, nagygazdák vagy hobbikertészek is – természetesen elsősorban az énekéért rajonganak. Ahogy azt 1901-ben Herman Ottó a Madarak hasznáról és káráról című könyvében is megírta: „Párzás idején, és amíg a tojó költ, a him kiül a fészek táján, néha szabad ágra is, és hallatja majd zokogó, majd csattogó, majd zizegő dalát, a legszebbet, a mely madártól telik. Némely him éjjel is énekel s elandalítja a hallgató embert.” Ez a májuséjszakákon felcsendülő madárdal lett a vágvakozás, földi és égi szerelem jelképe.

A fülemüle éneke nagyon sok író, költőt meghihletett. Andersen meséje szerint a kínai császár kertjének is ez volt a legfőbb ékessége, ezt hallgatta ámulattal a halász, ennek a hírét vitték a nagyvilágba az utazók. Sok más egyéb mellett arra is jó példa ez a történet, hogy néha nem vesszük észre a közelünkben lévő szépet. Bezzeg Péternek és Pálnak nagyon tetszett a „fülemile” füttye, Arany János versében perre is mentek érte, leginkább a tulajdonjog tisztázása végett. Abban az időben – a nyelvújításnak és leginkább Kazinczy Ferenc leleményének köszönhetően – már csalogányoknak is nevezték a fülemülét. Így lett csodálatos éneke miatt Blaha Lujza a nemzet csalogánya. Tompa Mihály a dalnok búját írja le A csalogány és a sas című versében e kicsiny madár példájával. Petőfi pedig a sötét múltat utasítja el, amikor 1846 szeptemberében a Csalogányok és pacsirták összehívásánál így szól: „A csalogány az alkony madara, / Már vége felé jár az éjszaka, / A hajnal közeleg; / Most a világnak / Nem csalogányok, / Hanem pacsirták kellene.” Persze Petőfi sem csak a szabadságot harcolt, a szerelemért ugyanígy lelkesedett. A Hármas madár című versében úgy fogalmaz: a csalogány dalában „minden hang egy szent szerelem”. Szabadság, szerelem, május, madárdal...

Fogságban a fülemüle elpusztul. Még Andersen meséjében sem pótolja semmi sem.

Filip Gabriella

FILMEK – HÍREK – LELKISÉG

Keresztény Élet
PORTÁL NEM CSAK KATOLIKUSOKNAK

www.keresztenyelet.hu

NINCSENEK RÁ SZAVAK, MENNYIRE SZÉGYENKEZÜNK...

Lengyel püspökök körlevele a gyermekbántalmazásról

A Lengyel Püspöki Konferencia vezetése május 22-én közzétett lelkipásztori levélben sajnálatát fejezte ki, hogy nem tett meg mindent a kiskorúak védelméért. A körlevelet, melyet teljes terjedelmében közreadunk, május 26-án, vasárnap Lengyelország minden katolikus templomában felolvasták.

Aki pedig megbotránkozott egyet e kicsik közül, akik hisznek bennem: jobb volna annak, ha malomkövet kötnének a nyakára és a tengerbe vetnék. (Mk 9,42)

Kedves Testvérek!

Az utóbbi időben a lengyel egyház közössége újabb és újabb fájdalmas, megrázó információkat kap arról, hogy egyes papok szexuálisan kihasználják gyermekeket és fiatalokat. Ezek a bűncselekmények az áldozatok számára mély szenvedés forrásai. Nincsenek rá szavak, hogy kifejezzük, mennyire szégyenkezünk a szexuális botrányok miatt, amelyekben papok vesznek részt. Hatalmas megbotránkozást okoznak, és teljes mértékben elítélendők. Ezen felül, szükség van arra, hogy szigorú következményeket vonjanak maguk után a bűnösökkel szemben, és azokkal szemben, akik eltitkolták ezeket a cselekményeket.

Az áldozatok szenvedése nemcsak őket magukat érinti, hanem egész családokat és egyházi közösségeket. Ezek a bűncselekmények „annyira elhomályosították az evangélium fényét, amennyire évszázadok üldöztetése után sem került sor” (XVI. Benedek levele Írország katolikusaihoz, 2010. március 19.).

Mélyen élnek bennünk egy áldozat tanúságtételek kikiáltott szavai, hogy Krisztus nem bántalmazott gyermekeket. „Az [amit a pap tett] tényleg hatalmas mértékben kihatott a felnőtt életemre. A mai napig rémálomok gyötörnek. Ez folyamatosan bennem van” – így nyilatkozott a filmben a tettessel való szembeállítás során a 39 éves Anna, aki a történetkor 9 éves tanuló volt. És egy másik tanúságtétel, ami egy ma már felnőtt férfi által írt cikkben jelent meg: „Nem hibáztatom az Egyházat. Tudom, hogy nem az [egész] Egyház bántalmazott, hanem egy konkrét személy. Nem tudom, hogy bármelyik felettese bármit tudott-e erről a dologról. De aggaszt, hogy az olyanok, mint én, az Egyház figyelmén kívül maradnak.” Mindkét vallomás megrázó – ennek soha nem szabadott volna megtörténnie.

Tanúságtétel a szenvedésről

Sokan közülünk megnézték a *Csak ne mondd el senkinek* című filmet. Ez a dokumentumfilm elsősorban a ma már felnőtt emberek megrázó beszámolóit tartalmazza, akiket papok használtak ki gyermekkorukban. Vannak benne példák az érzékenység hiányára, az elhanyagolás bűnére és arra, hogy nem hittek a bántalmazottaknak, ami vég-eredményben a tetteseket védelmezte. Ez a film a károsultak perspektíváján keresztül mindannyiunkat rádöbbenett arra, hogy mennyire szenvednek ezek az emberek. Mindenki, aki érzékeny, amikor megismeri a károsult személyek sorsát, fájdalmát, szomorúságot érez a szenvedésük miatt. Köszönjük mindenkinek, akinek volt bátorsága elmesélni a saját szenvedését. Tiszta-ában vagyunk azzal, hogy nincs rá szó, amely kompenzálná a bántalmakat, amiket megtapasztaltak.

Bevalljuk, hogy mint az Egyház pásztorai nem tettünk meg mindent, hogy megelőzzük ezeket a bántalmakat.

Sok hívó számára, főleg azoknak a fiataloknak, akik őszintén keresik Istent, a lelkipásztorokkal kapcsolatos szexuális botrányok nehéz próbára teszik hitüket és hatalmas megbotránkozást okoznak. A család és felháborodás annál nagyobb és fájdalmasabb, hogy gyermekek a gondoskodó szeretet és Jézus

közelségének keresése helyett erőszakot és a gyermeki méltóságtól való brutális megfosztást tapasztaltak meg. Az egyházi közösség az ilyen jellegű viselkedéseket már létezésének kezdetétől különösen súlyos bűnnek tartotta; Krisztus szavai szerint: „Aki pedig megbotránkozott egyet e kicsik közül, akik hisznek bennem: jobb volna annak, ha malomkövet kötnének a nyakára és a tengerbe vetnék” (Mk 9,42); „Jaj a világnak a botrányok miatt! Mert szükséges ugyan, hogy botrányok legyenek, de jaj annak az embernek, aki által a botrány történik” (Mt 18,7).

Érzékenység

Mindannyiunknak, papoknak és világiaknak egyaránt feladata, hogy megfelelő teret hozunk létre a károsultak számára, és hogy visszaállítsuk a lelkipásztorok és püspökök iránti bizalmat.

A károsultak vallomásai sürgetnek minket, püspököket és minden jószándékú embert, hogy legyünk figyelme-esebbek a veszélyekre; legyünk érzékenyebbek a károsultak segítségével. Az egész környezet, nemcsak az egyházi, hanem a családi, az iskolai és minden más, az áldozatot körülvevő csoport közreműködése szükséges az áldozat támogatásában és segítésében. Az áldozatok élethelyzete arra készíti, hogy gyorsabban és eredményesebben segítsük őket. Hatalmas érzékenységre és támogatásra van szükségük ahhoz, hogy megtalálják életükben az egyensúlyt.

Kérjük a papok által bántalmazott személyeket, hogy a megtapasztalt sérelmeket jelentsék az egyházi feletteseknek és a megfelelő állami szerveknek. Az összes egyházmegyében és számos szerzetesi tartományban kijelölnek egy képviselőt, aki fel lesz hatalmazva, hogy fogadja a papok által szexuálisan kihasznált kiskorúakkal kapcsolatos bejelentéseket. Feladata az is, hogy segítsen megszervezni a pszichológiai, jogi és lelkipásztori támogatást. Szeretnénk támogatni a károsultakat ennek az útnak a legelőjéről, hogy megtegyék azokat a lépéseket, amelyekre szükség van a megtapasztalt bántalmazás következményeinek leküzdéséhez.

Hálásan fogadjuk Ferenc pápa új motu proprioját, amelyben a Szentatya arra kötelez, hogy jelentsük ezeket a bűncselekményeket, és súlyos büntetéseket ír elő azoknak a feletteseknek, akik elhanyagolták a kötelezéseiket, hogy Krisztus nyáját megóvják. Arra is emlékezünk, hogy a dokumentumban szereplő új kánonjogi normák értelmében senkit nem szabad hallgatásra kötelezni a bűncselekmény bejelentésekor. Mindent megteszünk, ami tőlünk telik, hogy ezeket a bejelentéseket az egyházi intézményekben együttérzés és minél nagyobb érzékenység kísérje, valamint, hogy minden személy biztonságban érezze magát. Továbbra is jelenteni fogjuk a bűncselekményeket az állami bűnüldöző szerveknek.

Sok pap és világi személy dolgozik olyan emberekkel, akik mertek beszélni a saját traumatikus tapasztalataikról. Ezekről nem számolunk be, mert tiszteljük jogaikat. Talán ők maguk döntenek úgy, hogy egyszer hangosan beszélnek minderről. A közvetlen környezet reakciója sajnos ritkán alapul kedvességen és érzékenységen. Gyakran kegyetlen, meg-gondolatlan és könyörtelen, néha szem-rehányásokkal teli. Ezért mindannyiunknak szükségünk van arra, hogy változ-tassunk gondolkodásunkon, annak

érdekében, hogy a gyermekkoruk vagy kamaszkoruk idején bántalmazott személyeket óvni és támogatni tudjuk.

Felelősség

Egyre nagyobb figyelmet fordítunk a szemináriumi nevelésre és a leendő papok személyiségének formálására. Nem szeretnénk megengedni, hogy a lelkipásztorok soraiba éretlen személyek kerüljenek, akik nem képesek hűségesek

Stanisław Gadecki érsek, a Lengyel Püspöki Konferencia elnöke

maradni letett esküjükhöz. Ezen felül a Lengyel Püspöki Konferencia által kijelölt gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátor a Gyermekvédelmi Központ munkatársaival együtt számos oktatást szervez az egyházmegyei és szerzetesi lelkészségeknek immár hat éve. Az egyházmegyékben és szerzetesi közösségekben egy megelőzési rendszeren dolgozunk; ennek az a célja, hogy megvédjük a gyermekeket és kamaszokat a szexuális kihasználástól. Szeretnénk, hogy az ő biztonságuk prioritássá váljon az összes környezetben.

Ebben a kontextusban különösképpen értékeljük azoknak a papoknak a munkáját (és ők vannak túlnyomó többségben), akik az evangéliumhoz hűen buzgón és áldozatosan szolgálják Istent és az embereket. Ne engedjük, hogy azt a jószágot, amit az Egyházban az ő szolgálatuk által tapasztalunk, elhomályosítsák konkrét emberek bűnei. A kollektív felelősség elve alapján ne vetítsük ki a konkrét reverendás személyek bűneit az összes

papra. Ezeket a tetteket egyes emberek követték el, és őket kell megbüntetni a cselekedeteikért. Ezekben a nehéz pillanatokban támogassuk a papokat, akik áldozatosan dolgoznak, hogy ne veszítsék el a lelkesedésüket, és megerősítést kapjanak a világi hívektől.

Minden jó szándékú emberrel együtt egyesítjük erőfeszítéseinket, hogy felismerjük és kiiktassuk azokat a tényezőket, amelyek a bűncselekményeket elősegítik. Kérjük, támogassák a gyermekek és az ifjúság nevelőit és gondozóit az óvodákban és iskolákban, valamint a gyermekgondozási és gyermeknevelési intézményekben. Abban kérünk segítséget, hogy megfelelő információkat és készségeket szerezzünk ahhoz, hogy az Egyház által vezetett összes létesítmény biztonságos házzá váljon, amelyek a gyermekvédelem legjobb irányelveit jelölik ki. Ugyanilyen felhívást intézünk azokhoz, akik a katolikus mozgalmakért és ifjúsági szervezetekért felelnek. Legyünk mindnyájan figyelme-esebbek a gyermekek és kamaszok iránt, valamint a bántalmazott személyek iránt is.

Befejezés

Az összes jó szándékú emberhez irányított szavainkat a Szentlélekhez forduló imával zárjuk:

Itt vagyunk, Szentlélek Úristen, jelen vagyunk mi, bűnösök, akik a te nevedben rendkívüli alkalommal jöttünk össze. Jöjj hozzánk, légy velünk, és töltsd el szívünket. Taníts meg minket arra, hogy mit tegyünk, merre menjünk; Mutasd meg nekünk, mit kell megvalósítanunk, hogy segítségeddel mindenben a tetszésedre lehessünk.

(Szent Ágoston)

A Szentlélek erejét és Mária, az Egyház Anyja közbenjárását kérve, neki ajánlva a bántalmazott személyeket, családokat, gyermekeket és kamaszokat, valamint az egyházi közösségeket, imánkban alázatos és bátor lelkületért könyörgünk, hogy ne engedjük, hogy a rossz legyőzzön minket, és mindenkit gondoskodással vegyünk körül.

Varsó, 2019. május 22.
a Lengyel Püspöki Konferencia
Állandó Tanácsának ülésén
egybegyűlt püspökök

XVI. BENEDEK A PAPI VISSZAÉLÉSEKRŐL

Az emeritus pápa hosszú írást közölt a Klerusblatt német folyóiratban, mely az Egyházban jelen lévő visszaélési botrányok eredetét, és azok lehetséges megoldását elemzi. Az erkölcsi válság fő oka az Istenben való hit gyengülése.

XVI. Benedek az ez év februárjában megtartott találkozókból indul ki, amelyet a kiskorúak egyházi körökben való védelmének szenteltek. Ezzel Ferenc pápa erős jelzést akart adni és újra hitellessé tenni az Egyházat, amely utat mutat az embereknek, és harcol a pusztító erők ellen. Az emeritus pápának nincs közvetlen felelőssége már a péteri küldetésben, ugyanakkor szeretne hozzájárulni néhány megfontolással. Köszönet mond Ferenc pápának mindazért, amit tesz, hogy folyton megmutassa Isten világosságát előttünk, mely ma sem alkonyult le.

Az Egyházban elkövetett papi visszaélési botrányok odavezettek, hogy az Egyházat egy rosszul sikerült dolognak tekintik, amit saját kezűleg kell újra formálni. Ez azonban hiba, mert a magunk gyártotta egyház nem képviselhet sem-

milyen reményt. Az Egyház ma meghal a lelkekben – utalt Romano Guardini egyik mondatára a nyugalmazott pápa. Ma nagyrészt úgy tekintenek az Egyházra, mint egy politikai apparátusra. Gyakran maguk a püspökök is politikai értelemben beszélnek az Egyház jövőjéről.

Az ördög műve, hogy bebizonyítsa, csak rossz emberek vannak az Egyházban, ezzel befeketítve magát Istent is. Ugyanakkor nemcsak rossz halak vannak és konkoly, hanem az Isten által elvetett jó magvak és jó halak is. Ezért fontos egyformán hangsúlyozni mindkettőt, hogy az igazságot szolgáljuk. Az általunk kreált jobb egyház valójában az ördög ötlete, aki el akar távolítani minket Istentől. Az Egyház ma is szent és elpusztíthatatlan. Ma is sok ember hisz, szenved és szeret alázatosan, akikben megmutatkozik az igaz Isten, a szerető Isten. Ma is vannak tanúságtevők a világon, csak észre kell vennünk és meg kell hallgatnunk őket. Helyet kell teremtenünk a hitélet számára. Ezek ma az igehirdetés nagy feladatai.

Vatikáni Rádió

TIZENÖT ÉVES A CSÍKSOMLYÓ MAGAZIN

Gulyás László főszerkesztő szerint a könnyen befogadható, képközpontú lelkilap minden zárandokot szeretne megszólítani

Ünnepel a Csíksomlyó Magazin: érkezett a tizenötödik születésnapjához. Az évente egy alkalommal – a pünkösdszombati csíksomlyói búcsú alkalmára –, rendszerint hatvan-hetven vagy még ennél is több oldalnyi terjedelemben megjelenő, mintegy másfélszáz vagy még ennél is több fényképpel illusztrált csupaszínes exkluzív kiadvány ünnepel azért is, mert jubileumi kiadása éppen abban a történelmi pillanatban került az olvasók kezébe, amikor Szent Péter utódja látogatást tett a székelyföldi kegyhelyen. Mikor, miért és hogyan indult el zárandokútjára a lap, milyen formálódások tették azzá, amilyen ma és hogyan ünnepli a kerek évfordulót? Mindezekről Gulyás László főszerkesztőt kérdeztük.

– 2005-ben, első oldalán Mádl Dalma asszony derűs ünnepet kívánó soraival látott napvilágot az első Csíksomlyó Magazin-lapszám. Milyen indítástól született meg?

– Akkoriban már öt éve szerkesztettem a Szent István Királyról elnevezett Erdélyi Ferences Rend tájékoztató kiadványait, és olyan sok anyag gyűlt össze, hogy a korábbi formákba már mennyiségileg és téma szerint sem volt csoportosítható. Ekkor jött az ötlet, hogy jó lenne életre hívni egy képes folyóiratot, erre pedig a magazin műfaja a legalkalmasabb. Csíksomlyó mind a mai napig kifogyhatatlan kútja a magyar keresztény életnek, a hit élő forrása, amely napról napra kegyelmi ajándékokkal halmozza el a híveket. Annyi aktivitásnak, annyi történésnek áll a középpontjában a Segítő Szűz Mária, hogy leírni is lehetetlen. Ebből a folyamatosan halmozódó élményvilágból, egyházi, néprajzi, helytörténeti és egyéb kulturális értékekből válogatjuk ki és állítjuk össze évente egyszer a Csíksomlyó Magazin tartalmát.

– Miért csak évente egyszer?

– A kegyhelyre folyamatosan érkeznek zárandok- és turistacsoportok, létszámuk azonban évente összességében sem éri el azt a tömeget, amit a pünkösdi búcsú alkalmával számíthatunk. Pünkösdkor megelevenedik a Csíki-medence, és minden égtájról, minden úton, ösvényen özönlik a nép, hogy együtt lehessen a Somlyó-hegyek nyergében az ünnepi szentmisén. Ez az esemény olyan lelkiséget, olyan különleges érzésvilágot hordoz, amiről minden alkalommal még sokáig beszélnek az emberek – ezt az élménytömeget igyekszik megközelíteni és feldolgozni a Csíksomlyó Magazin. Azért szükséges így fogalmazni, mert a történetek sok esetben a lélek mélyén mennek végbe, ezt a folyamatot pedig nem könnyű feltárni. A Csíksomlyó Magazin valójában nem újság, még csak nem is képes folyóirat, hanem ünnepi kiadvány erre az alkalomra, amely azokat az embere-

ket várja, akik pünkösdkor Csíksomlyóra jönnek, nyitott szívvel, nyitott lélekkel állnak a Szűzanya elé és keresik Istennel a kapcsolatot. Az ő magasztos lelkiállapotukat előlédző lelki élményeiket kívánjuk a lap tartalmával gazdagítani.

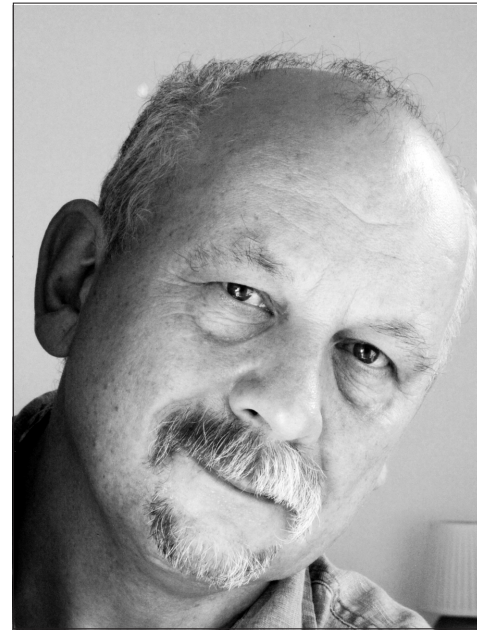
– A híveknek abban a szép sokaságában is jellemzően kik veszik kezükbe, kik lapozgatják a Csíksomlyó Magazint?

– Sok különböző olvasója akad a katolikus hívek mellett is. A messziről érkező zárandokok közül többen a hosszú úton ráhangolódásként vagy pedig hazafelé az élményeken töprengve olvasgatják, lapozgatják a Csíksomlyó Magazint. Határozott edukációs célunk is van a lap kiadásával: a tájékoztatás mellett tanítani is akarjuk a pünkösdi sokadalmat alkotó sokféle, a más felekezethez tartozóktól a nemzeti érzéstől hevült turistákon át minden rangú és rendű zárandókat. Mindenkit szeretnénk megszólítani és könnyen befogadható, élményszerű olvasnivalóval ellátni. Általában 64 oldalas terjedelemben, nemtitkán 120-nál is több színes fényképpel jelenik meg a Csíksomlyó Magazin, hogy annak is a kedvébe járjon, aki szívesebben szemléltet fényképeket. Az elmúlt tizenöt évben mintegy kilencszáz oldalnyi tartalmat adtunk közre. Mindazoknak, akik gyűjtik a Csíksomlyó Magazint – márpedig sokan teszik azt –, komoly ismeretanyagot hordozó archívum került a birtokukba.

– Említette az imént, hogy a tanítás szándéka is megfogalmazódik Önökben. Konkrétan milyen tudást szeretne átadni olvasóinak a Csíksomlyó Magazin?

– A Csíksomlyói Segítő Szűz Mária immár ötszáz esztendeje rendíthetetlenül őrzi népét, aki híven ragaszkodik hozzá, és a helyi népesség, a székelyek még mindig használják archaikus nyelvzetüket és az őseiktől megörökölt viseletet. Könyvtárnyi irodalma van a hely történelmének. A mai napig kutatók tucatjai: néprajzosok, helytörténészek, nyelvél-

szek, régészek, irodalom- és vallástörténészek, biológusok és restaurátorok dolgoznak azon, hogy számba vegyék és feldolgozzák a múlt lenyomatait. Tanulmánykötetekben, monográfiákban, képes albumokban és egyéb kiadványokban, valamint kiállításokon és előadásokon adják közre eredményeiket. Ebből az ismeretanyagból szoktunk rövid, könnyen érthető szövegeket beemelni a Csíksomlyó Magazinba. Az a célunk, hogy felkeltsük az érdeklődést, és ha valaki többet szeretne tudni az adott témáról, megtalálja a forrásmegjelölésnél a szöveg helyét és elolvashatja teljes egészében az eredeti anyagot.

Gulyás László főszerkesztő

– Mindezek között bizonyára a kegyhelyvel kapcsolatos ismeretanyagok a dominánsak.

– A ferences atyák generációi gazdagították e szentélyt. P. Kájoni János volt az első polihisztor, akinek zenei munkássága, könyvszerkesztési és -nyomtatási tevékenysége megalapozta a későbbi tudóspapok és -szerzetesek, mint P. Los-teiner Leonárd, P. Boros Fortunát, P. Benedek Fidél, P. Papp Leonárd, P. Lukács-Daczó Árpád és P. Márk József tevékenységét napjainkig. Hatalmas könyvtárak és más történelmi emlékek nagy része elpusztult az évszázadok viharában, de a megmaradt anyag még így is lenyűgöző és hatalmas szemlelmi értéket képvisel. A szakrális kincsek mellett a hely szelleme, amit a hívek százezrei-

nek a hite is táplál, ugyancsak felbecsülhetetlen hatású érték. A Segítő Szűz Mária itt oly közel áll a néphez, annyi embernek az életére van mindennapi hatással, hogy ma is folyamatosan a sorsok alakítója és a közbeszéd része. Számos történetet adtunk már közre a Csíksomlyó Magazin lapjain a Szűzanya csodatételeiről évszázadokkal ezelőtől (Bárh János tanulmánya nyomán) napjainkig.

– Miként jelenik meg a lap hasábjain a legnagyobb hatású esemény, a csíksomlyói pünkösdi fogadalmi búcsú?

– Valóban a legnagyobb hatású esemény, ebben a térségben a római katolikusok legnagyobb hitvalló ünnepe, abban az értelemben, hogy sehol sem mutatkoznak nagyobb számban egyszerre a magyarság-székelység katolikus hívei. A Csíksomlyó Magazin fókuszában ez az esemény áll. Keresztaljak, zárandokcsoportok útját követték fényképezőgéppel, hagyományait, csodás történeteiket közöltük beszámolóik vagy tudományos kutatások alapján. Igyekeztünk minél közelebb kerülni a zárandoklélekhöz, hogy feltárjuk annak a kegyelmi állapotnak a titkát, amelyről oly sokat hallunk ma is a hétköznapiak során. A Szűzanya hazavárja híveit, és ezt mindenki érzi, amikor már a Pál Gábor fák árnyékába ér. A ferences atyák méltón őrzik a hagyományt, amely a teljes búcsú elnyerésével együtt egy évre elegendő lelki muníciót ad sokaknak. A szentmisén elhangzó szentbeszéd a krisztusi tanítás fényében mutatnak rá lelki bajaink és más nyomorúságaink okaira, hogy megszabadulhassunk gyötrődéseinktől és jobb emberré válhassunk. Ezt a szellemiséget igyekszik körüljárni a Csíksomlyó Magazin.

– Végül engedjen meg egy személyes kérdést is: van-e az elmúlt tizenöt évből valamilyen, a csíksomlyói pünkösdi búcsúhoz köthető különleges élménye?

– Már egy évtizede is lehet annak, hogy egy ismeretlen hölgygel a Csíksomlyó Magazin kapcsán beszélde elegettem. Búcsúzóul azt mondta nekem: „Olyan jó lélek néz ki magából!” Megrendítő mondat volt, hatalmas kitüntetés. Többet, szebbet és jobbat már senki sem mondhat nekem. Azt azért hozzá kell tennem, hogy pünkösdkor Csíksomlyón mindenki jó lélek néz ki.

Varga Gabriella

IMASZÁNDÉK

(Folytatás a 4. oldalról)

A pápa a vasárnapi evangéliumi szakaszról elmélkedve kifejtette, hogy Jézus felfedi számunkra a kapott áldások eredetét. Tanítványai közül sokan feldúltak, sőt mérgesek voltak, azon tépelődtek, hogy elfogadják-e „kemény szavait”, amelyek olyannyira ellenkeznek a világ bölcsességével. Az Úr egyértelmű választ ad nekik: „Szavaim, amiket mondtam nektek, lélek és élet” (Jn 6,63).

Ezek a szavak, a Szentlélek ajándékának ígéretével együtt a túlszorduló élet szavai számunkra, akik hittel befogadjuk őket. Megjelölik a végső forrását mindazoknak a javaknak, amelyeket ezekben a napokban megtapasztaltunk és ünnepeztünk: Isten Szentlelke, amely állandóan új életet lehel a világra, a szívekbe, a családokba, az otthonokba, a plébániákba. Családjaink életének minden új napja és minden új nemzedék magában hordozza egy új Pünkösdi ígéretét, a Szentlélek, a Paraklétoz új kiadását, akit Jézus úgy küld el nekünk, mint Szószólónkat, Vigasztalónkat, aki valóban bátorságot önt belénk.

Milyen nagy szükség van a világnak erre a bátorságra, amely Isten ajándéka és ígérete! A családi életet ünneplő találkozó egyik gyümölcseként hazatérve vá-

latok mások számára a bátorság forrásává, hogy megosszátok velük Jézus „örök életet adó ígéit”. Családokat legyen kíválságos hely és fontos eszköz ezeknek a szavaknak a terjesztésére, különösen azok számára, akik el kívánják hagyni a pusztaságot és a „szolgátság házat” (vö. Józ 24,17), hogy elinduljanak a remény és a szabadság földje, az ígéret földje felé.

A második olvasmányban Szent Pál azt tanítja, hogy a házasság részvétel Krisztusnak jegyeséhez, az Egyházhhoz való örökös hűsége misztériumában (vö. Ef 5,32). Ez a csodálatos tanítás egyeseknek „kemény szóként” hathat. Ahhoz, hogy úgy éljünk a szeretetben, mint ahogy Krisztus szeretett bennünket (vö. Ef 5,2), önfeláldozását is követnünk kell, nekünk magunknak is meg kell halnunk, hogy egy nagyobb és tartósabb szeretetre születésünk újjá. Csak ez a szeretet mentheti meg a világot a bűn rabszolgaságától, az önzéstől, a kapzsiságtól és a kevésbé szerencsések szükségleteivel szembeni közönytől. Jézus szeretete világunkban a családban testesült meg és a keresztény családok tanúságtétele minden nemzedékben rendelkezik azzal az erővel, hogy minden korlátot szétörjön és kiengesztelje a világot Istennel. Képes rá, hogy megalósítsa, ami kezdettől fogva elhivatottságunk: legyünk egyetlen emberi család, amely

együtt él igazságosságban, életszentségben és békében.

Nem könnyű tanúságot tenni erről a Jó Hírről. Azonban a kihívások, amelyekkel a mai keresztényeknek szembe kell nézniük, nem kevésbé nehezek, mint az első ír misszionáriusok idejében. Szent Kolumbán, társai kis csoportjával elvitte az evangélium világosságát a sötétség és a kulturális hanyatlás korában az európai vidékekre. Rendkívüli sikereik nem taktikai módszereken vagy stratégiai terveken alapultak, hanem a Szentlélek sugallatainak alázatos elfogadásán. Krisztushoz való hűségükről tett mindennapi tanúságuk hódította meg azok szívét, akik a kegyelem szavára vágytak és hozzájárultak az európai kultúra megszületéséhez. Ez a tanúságtétel örökös forrása marad Isten szent és hűséges népe spirituális és misziós megújulásának.

Természetesen mindig lesznek olyanok, akik ellenállnak a Jó Hírnek, akik „mormognak” „kemény szavai” ellen. Azonban Szent Kolumbánhoz és társaihoz hasonlóan, akik a viharos tengerek jeges vizét is vállalták, hogy kövessék Jézust, ne bátoratlanodjunk el a közöny jeges pillantásától vagy az ellenségeskedés háborgó szeleitől. Ismerjük el alázatosan, hogy mi is keménynek találhatjuk Jézus tanításait. Milyen nehéz mindig megbocsátani azoknak, akik megsértettek bennünket! Milyen kihívást je-

lent mindig a migráns és az idegen befogadása! Milyen fájdalmas elviselni a csalódást, a visszautasítást vagy a hűtlenséget! Mennyire kényelmetlen védelmezni a legtörekényebbek, a még meg nem születettek vagy a legidősebbek jogait, akik úgy tűnik, hogy zavarják szabadságunkat.

Azonban az Úr éppen ilyen körülmények között teszi fel nekünk a kérdést: „Csak nem akartok ti is elmenni?” (Jn 6,67). A Szentlélek erejével és mellettünk az Úrral mi is így válaszolhatunk: „Mi hisszük és tudjuk, hogy te vagy az Isten Szentje”.

A kereszttség és a bérmlás szentségével minden keresztény küldetést kap, legyen „missziós tanítvány” (vö. Evangélium gaudium, 24). Az egész Egyház arra kapott meghívást, hogy „kilépjen” és elvigye az örök élet szavait a világ peremvidékeire.

Ez a mai szertartás erősítsen meg mindnyájatokat, szülőket, nagyszülőket, gyermekeket, fiatalokat, férfiakat és nőket, szerzeteseket és szerzetesnőket, szemlélődőket és misszionáriusokat, diakónusokat és papokat, az evangélium örömeiben való osztozásban! Osszátok meg a család evangéliumát, mint örömhírt a világ számára!

Ferenc pápának a Családok IX. Világtalálkozóján Dublinban, 2018. augusztus 26-án elhangzott beszédéből

MAGYAR KÖLTŐ DICSŐSÉGE

Írta: Móricz Zsigmond

Évek óta az a szokásom, hogy a két nagyobb kislányommal nyáron hármában utazunk. Három évet szenteltünk kis Magyarországnak, s kimondhatatlan sok kedves és szép élménnyel gazdagodtunk. Ezek közül akarok egyet elmesélni, mert nagyon jellemző a magyar életre.

– Itt kiszállunk – mondtam a gyerekeknek egy vasárnap délben –, pár óránk van a következő vonatig. Itt ismerőst találunk.

Nem is tudták, hol vagyunk, s a két gyerek csodálkozva nézett a nádfedeles házorra.

– Kihez megyünk, apuka? – kérdezte egyikük.

– Arany János bácsiékhöz.

– Nagykőrös! – kiáltottak fel ujjongva a gyerekek.

Nagykőrös volt, én magam sem jártam még ott soha.

Lassan lépegettünk a poros utcáson. Egyforma primitív házikók, leegyszerűsített fehér falkockák, rátéve a barna nádlap tető. Mily példátlanul egyszerű s fantáziamentes házakat tud fészkelni a magyar a sima Alföldön! Csak egyetlenegy lépéssel van tovább az ősi sátornál: azzal, hogy falakat emelt... Magas, zárt deszkakerítések, oly magasak, hogy a lovas ember se lásson be az udvarra, s ne lássa meg, hogy ott semmi sincs. S ez az egész elzárva a világot elöl, mint valami vár; mily különös ez a komor jellemvonás az alföldi magyarnál, mindenki a maga várát lakja, nagy láncos komondorokkal védi, s csak az Isten nézhet be hozzá, az is csak felülről. Valamennyien urak, maguk urai; cselédek, ebeik s állataik királyai. Egyetlen szál virág nem enyhíti ezt a világot, s az egész fölött finom rezgő porfelhő, mint a számum.

És mégis, édes és tiszta érzést éreztem. Arany tiszta kútforrású szavai édesé tették a hangulatot. Úgy éreztük mindhárman, mintha most léptünk volna be a magyar mély költészet tiszta világába.

Az én pátriám más. Szatmár megye már Erdély partiuma, a mi falvaink picik, a mi házaink rajzosabbak, kerítéseink vesszőből font garádja; festői táj; meglibbenő Tisza-part: gyönyörű lombos füzesek; vidám, piros arcú földiek; fehér gubás apró öslények, nagyot mondók s nagyot kacagók s magukat agyondolgozók...

Nagykőrös más a véghetetlen utcáival, egymintájú házacskaiknak szabályos, naivul pötyögtetett sorával a porba borult, alacsony, beláthatatlan utcákon..., mintha a talaj mélyebb volna, mintha lesüllyedne a mély porban... (...)

Hát itt lakott Arany egy évtizedig, itt írta legszebbjeit, itt gondolta ki leggondosabbjait, itt róttá egyetlen asóhantos betűvel leggyönyörűbbjeit.

Este van, este van: ki-ki nyugalomba! Feketén bólingat az eperfa lombja...

Terebélyes, igen jó arcú, értelmes megjelenésű parasztasszony jó szembe a keskeny járón. Megállítom, megszólítom:

– Nem tudja, kérem, hol lakott itt Arany János?

Az asszony telt, húsos arca kicsit összezárul, szempillája árnyas lesz, az egész arcban valami kis zárkózottság, visszahúzódság.

– Nem.

Megütődésemre, mert meglátja rajtam az elámulást, kissé enyhébben, gondolkodva néz rám:

– Üriembör vót, kérem?

Csönd. Elmosolyodom.

– Igen. Ez egy híres ember volt, nem hallotta a nevével?... Író. Költő. Hatvan-hetven évvel ezelőtt itt lakott Nagykőrösön... Sokszor ünnepelték is... A nevével sem ismeri?... Arany János...

– Nem.

Gondolkodva néz. Egyetlen szóval sem mond többet, mint amit gondol, s nagyon józanul így oldja meg a csomót:

– A városházán mög fogják mondani.

S a bennszülött ember rendkívüli önérzetével, nyugalmával magyarázza meg, merre menjünk a városház felé...

No, Arany János, kend is készön van Nagykőrösön!...

A gyerekek bámulnak.

– Hát ők nem ismerik – magyarázom –, elég, hogy Arany ismeri őket... Látod, olyan, ahogy ő megteremtette: „a jó háziasszony, illő, hogy urának ennivalót hozzon”... Ez az asszony volt az!... Egyebet nem hoz az életnek, csak ennivalót és jó házi békét... Nem néz kívül a házon... Hol fért volna be az ő lelkébe Arany János...

A főutcára kanyarodunk, ahol egyszerre megszűnnek a nádfedeles hajlékok, s egy új városba érünk. A városban, végig az egész úton, a kivégezhetetlen hosszú úton kétfelől kisvárosi reneszánsz stílusú, vályogból követ imitáló, tükröablakos házak. Cseréptetős, rideg, kisúr-házak. Éppolyan iszonyú unalmasak, mint a mellékutcák nádas, szalmás házikói, csak még sokkal inkább fantázia nélkül, sőt egyéniség megrezzenése nélkül épített, pöffeszkedő, dagadt hasú, hirtelen civilizált, olyan iskolát végzett parasztházak. Milliós és milliós ilyen házat épített a magyar, pallérész szerint. Valami oly képtelen szörnyűség ez, hogy nincs rá szó: egy nép, amely lakni tud ilyen városokban, hogy érdemli meg, hogy embernek s országnak hagyja az Isten? Csak egy villanását lehetne meglátni az egyéniségnek..., még a nádfedelesek végtelen sora imponálóbb: mint százezer sátor; de ezek a kis előkertes malterházak...

Három ember áll a sarkon. Egy mesterember s két gazda. Ezek már fogják tudni.

– Mondja, kérem, hol lakott Arany János Nagykőrösön?

Hallgatás.

– Hát hogy itt lakott vóna?

– Itt. Tán a nevével sem ismerik?

– Dehogynem ismerjük. De hát itt egyebe nincs, csak a szoborja. Ott van a református Nagytemplom, a mellett van a Kossuth-szobor, ott van az Aranyé is; ott vannak azok együtt.

Hát egy nagy lépéssel mégis közelebb jutottunk. Ha Arany Jánost nem is, de a szoborját már ismerik. Bontakozik a dicsőség.

Jó fél óráig gyalogoltunk a széles porúton; előkterek, benézünk: a virágok felismerhetetlenül fehérék a rájuk hulló vastag porköpenyben, de illatuk, úgy látszik, kiszökken, mert itt értette meg Arany, hogy:

Mint a kis ibolya, hiába nem látni

Messze tudja édes illatát bocsátni...

Sarkon dinnyesátor, poros dinnyegolyókból rakott óriási gúla... Boltküszöbön guggol Sári néni...

– No, mindjárt otthon leszünk – biztatom a kicsiket –, majd a rendőr megmondja.

A rendőr ott áll a Nagyvendéglő előtt, ügyis gyanúsán nézeget, hát inkább megszólítom:

– Mondja, biztos úr, meg tudná-e mondani, hol lakott itt Nagykőrösön Arany János?

A rendőr, fiatal, értelmes ember, lassan megnéz.

– Miféle ember lehetett az illető?

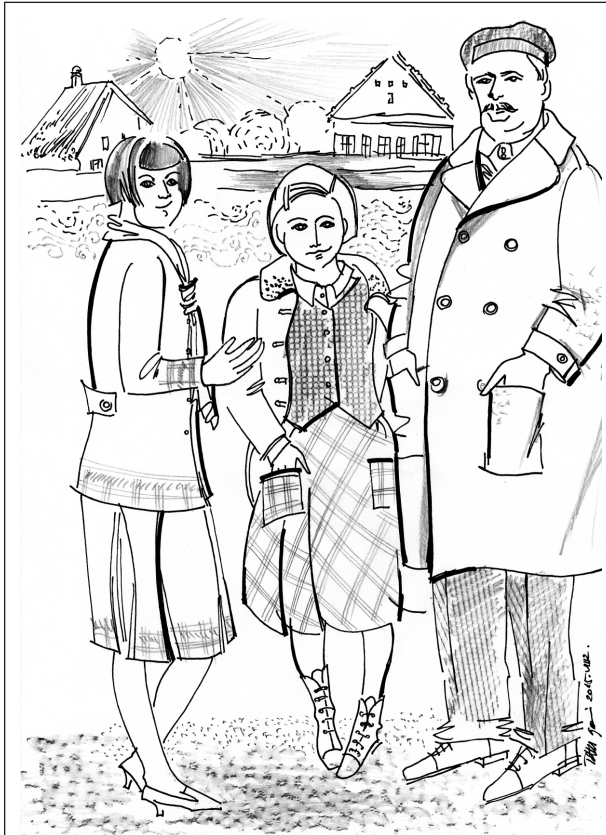
– Tanár volt itt a kollégiumban, híres ember volt, szobra is van. De azt szeretném tudni, hol lakott.

A rendőr hallgat, megemelt sapkája alól izzadság csordul.

– Hogy hun lakhatott, azt nem tudom, de az Arany János utcát tudom, hol van. Tessék visszafelé menni, ott a borbély mellett befordulni, jobbra első utca az Arany János utca. Az elején van egy nagy ház, a Farkas úr.

Hát, ha már a házat nem leljük, nézzük meg a szobrát. Előttünk a Nagytemplom, torony, s tetejében egy nagy, felpékelt piros kakas. A templom tövében kisült pázsitgruppok, ahol nincs egy árva fűszál a torzs közt kelőben. Köztük áll Kossuth Lajos édesapánk iszonyúan rossz szobra, s balra lombosabb, temetősebb zugban, nemigen láthatóan, Arany János mellé szobra magas homokkő alapon, bronzfej és váll, amelyről zöldesfekete esőcsík folyik az elől ülő s hatalmasan megmintázott öreg gulyás subájára. (...)

Két öreg körösi gazda üldögél a törött padokon, a szobor előtt. Az egyik, vas-tag, fekete, eleven ember, belénk köt.

Tóth Gabriella rajza

– Csonka Marci ez! – mondja. – Farkas Elek úrnak a gulyása vót ez.

Ránézek, aztán a kőből faragott gulyásra a költő alatt, aztán fel a költő mosolyos fejére, s azt mondom, fölntve:

– Arany János!

A vén gazda legyint:

– Az semmi, kérem, az Arany János, de ez vót az embör, a Csonka Marci! Mer ez, kérem, nem vót ugyan idevaló, mert csak tizenkét esztendő korába került ide Kőrösre, de kilencvenestendő korába halt meg! Negyven fejsz tehenét, negyven darab anyadisznaját, huszonnégy darab fias lovat meg még negyven darab befogni való tináját meg még húsz vagy huszonhat hizót, akit a tejen hizlalt, akit nem győztek elélni, meg az ökreit: mind egyszóval, amit életébe gyűjtött, kérem, mind a gazdjára hagyta!... Hogy ő mán mindenkiét eltemette, azt mondta Farkas Eleknek, hogy: „Neked hagyom!...” – mert tegezte, mer csak unoka vót ez, az öreg Farkas uraság unokája, aki még ötlet megfogadta, hát aszongya: „Neked hagyom, édes gazdám, de mindennap kigyere a síromhoz!”

Kislányom azt sügta:

– Sír...

És valóban, sirt az öreg gazda: úgy meghatotta a szívét egy cselédembernek ez a nagy jósa, hogy elfutotta a szemét a könny.

– A gazdjára osztán eltemettette, de úgy ám, kérem, hogy, kérem, harminchat ökröt fogtak a szekérbe, amin a korporsója vót. Mind itt van kifaragva, tessék csak megnézni, tessék csak fellépni, nem kár azér a fűért, nem eszi meg aztat a birka se..., a kisasszonyoknak is, olvasák csak meg, lelkem, harminchat az ökr, körül, körül, a Marci ökrei, lássák, mán nincs is Nagykőrösön ennyi szép nagy szarvú magyar ökr...

Akkor rám néz:

– Mer tán csak tetszett hírét hallani Csonka Marcinak?

– Hallottam: mert Arany János megénekelte.

Legyintett:

– Ez az Arany János csak kisbujtárja lehetett vón emennek. Ennek amennyije vót, kérem. Amit a gazdjára hagyott ez a szegény gulyásembör.

Nem nyugodott bennem a költő becsülete:

– Mégis, lássa, ez a másik lett a híresebb, az Arany János, pedig ő csak megénekelte a gulyást.

Rám néz komolyan s mély meggyőződéssel:

– Nem, kérem!... E lött a híres!... – s rámutatott a gulyásra: – Mert ilyen híres gulyás Kőrös városába nem vót több! Mer ez azt mondta, kérem: hat ökröt fogasson öfelsége az ekébe, ne szagassa a jószágot!

Nem hagytam:

– De az országban mégiscsak Arany Jánost ismerik, nem Marci gulyást!

– Mit ér az? – szólt az öregember. – Nagykőrösön csak Csonka Marcinak van híre.

– Na, hát akkor mondja meg, miért van odafelül az Arany János, Marci gulyás meg csak alul, a lába előtt!

– Mér? Azér, kérem, mert varnyú a varnyúnak szemét sose vájja, a tekintetes igazgató úr a tanárnak kedvez, lehet is érteni... Hát maga micsoda, tekintetes uram? Gazdálkodó-e, vagy csak olyan tanárféle?...

De még mindig nem telt be a költő dicsőségének nagykörösi pohara. Mikor elbúcsúztunk, s a piacon átgyalogoltunk, egy kapuból kedves arcú öregasszony lesett ránk:

– Mondja, édes lelköm, tekintetes uram, mögtanálták, akit kerestek?

– Arany Jánost?... Meg.

– Jaj, istenem, s hát mégis?

– Hát honnan tudja azt maga, néném, hogy kerestük?

– Hát idejött, lelköm, a városi embör, mondta, hogy: nemigen idevalósi ez az úriembör, hogy olyat keres, aki sose lakott itt.

Mindnyájan neveltünk, a gyerekek s én.

– Dehogynem, lakott az itt, néném, tanár volt itt a kollégiumban. Nagy ember volt; lássa, mi is csak azért jöttünk ide Nagykőrösre, mert nincs itt nekünk senkink a világon, de el akartunk egyszer zárandokolni oda, ahol valaha Arany János lakott.

Tördelte a néne a kezét a nagy csodálkozásban, még ilyet se hallott.

– Ó, istenem, istenem.

– Ejnye, ejnye. Hát nem ismeri a szobrát? Lássa, itt áll magától százlépésnyire. Itt a templom előtt, ott van kifaragva neki a Farkas Elek gulyása is.

– Farkas Elek úr?! Azt ismertem, kétezer hold földje vót itt Kőrösön.

– No, lássa, Arany Jánosnak meg egész utcája van! És a vén gulyás is, míg élt, Farkas Eleket szolgálta, de most már csak Arany Jánosnak szolgál világ végéig, mert ez megírta az ő életét és a temetésit:

Harminchat ökr van fogva a járomba...

Majd csak bévontatják a paradicsomba.

Szája nyitva maradt a drága Arany-soroktól, s nyakamba tette a két kezét:

– Jaj, istenem – csahintotta –, de édes egy embörke, hogy mindent felír a papirossára!...

Nem tudott mit mondani, mert benne is elvirított az Arany búbajos, édes tréfaszava, s szót kellett adni az érzéseinek.

Hát így jártunk mink Nagykőrösön, kedves komám, magyar író, aki vagy, és a jövőért gondolsz: ebből okulhatsz, mit várhat az embör ezen a földön mind életben s mind halálában.

De azért, barátom: itt élned s halnod kell!

□

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

ANGLIA:

London: Ft. Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, London, W5 4EA, Tel./Fax: +44-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misézó helyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge; www.magyar-katolikusok.co.uk. Bővebb információ a Facebookon, a Katolikus szentmisék Londonban cím alatt.

Észak-Anglia:

Az észak-angliai magyar lelkipásztorkodás átmenetileg szünetel. Lelkipásztori ügyekben, kérem, vegyék fel a kapcsolatot a londoni Főlelkéssel.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész és P. Szomszéd Tamás SJ, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, 1070 Wien, tel.: +43-1/526 49 72; fax: +43-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7., Bécsúj-hely, Domplatz 1 (Szent Katalin-kápolna), minden hónap utolsó vasárnapján 17.00-kor; bmke@katolikus.at, www.katolikus.at; Baden, minden hónap második vasárnapján 16.30-kor, Leedorfer Haupt Str. 74., 2500-Baden.

Pázmáneum: Ft. Varga János rektor, 1090 Wien, Boltzmanngasse 14, tel.: +43-1/3191403-18, e-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, előesti szentmise: szombatoként 17.00-kor. www.pazmaneum.katolikus.hu

Burgenland/Alsóór: Kath. Pfarramt, 7501 Unterwart 226, tel.: +43-3352/34108. Misézó helyek: Alsóór, vasárnaponként 9.45-kor, Felsőór, vasárnaponként 8.30-kor. Felsőpulya, hó 1. vasárnapján 8.45-kor. Alsópulya, hó 1. és 3. vasárnapján 18/19 órakor.

Eisenstadt/Kismarton: Ft. Pál László. Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydnegasse 31, 7000 Eisenstadt.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: +43-316/68 21 2421, otto.molnar@laposte.net; és Ft. Holló István, tel.: +43-676/8742 6711, istvan.hollo@graz-seckau.at; szentmise minden vasárnap 17.00 órakor. Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., 8020 Graz.

Innsbruck: Szentmise minden hónap 2. vasárnapján a Magyar Házban, Richard Wagner Str. 3. 6020 Innsbruck. Érdeklődni: Wachsmuth Tünde, sopranyi_tunde87@yahoo.com

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2. 4600 Wels, tel.: +43-732/ 341175, ernest.szabo@dioceselinz.at; Misézó helyek: Linz: minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján; Wels: 2. és 4. vasárnap.

Klagenfurt: Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, 9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az Orsolyita-templomban, Aigner Str. 135. 5061 Salzburg. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: +43-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30 és 18.00 órakor. Rue de l'Arbre Bénit 123, 1050 Bruxelles. Tel.: +32-2/64 96 188, mobil: +32-487/614 063, havas@piar.hu. Honlap: www.magyarhaz.be. Misézó helyek: Leuven, Hága/NL, Luxembourg.

Liege/Luxembourg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Hospitaalstraat 3 bus 8, 3600 Genk, Belgium, Telefon: +32/89-354-650. Misézó helyek: Liège, Verviers, Eupen, Huy, Genk, Eiden, Charleroi, Luxembourg város.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, 75010 Paris, tel.: +33-1/42 086170, fax: +33-1/42 067155, missioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor. Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróval a Stoklosy állomásig kell jönni, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Kempten, Neuburg a. D. Érdeklődni: Ft. Csibi Sándor, Ungarische Kath. Mission, Henisiusstr. 1., 86152 Augsburg, tel.: +49-821/ 31 66 89 60 vagy +49-821/31 66 89 61, iroda@augmis.de; www.augmis.de, www.augsburgmisszio.de

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye: Stemper Ferenc lisbergi plébános mutat be szentmisét kéthetenként. Lehetőség szerint Dankó István atya (Amberg) is besegít. A szentmisék helye: Caritas-Seniorenheim St. Josef kápolnája, Giesbertstr. 65. Érdeklődni lehet: Lipecz Josef, Tel.: +4917638033699.

Esseni Egyházmegye:

Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, 45139 Essen. Kölnben: tel./fax: +49-221/33 778 517.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, 68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, 20535 Hamburg, tel.: +49-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen. Érdeklődni: Ft. Lukács József, Kath. Ungarnseelsorge Köln, Am Rinkenpfuhl 10, 50676 Köln. ungarnzentrum@netcologne.de; tel./fax: +49-221/ 33 778 517; www.ungarnzentrum.de

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye frankfurti székhellyel:

Miséző helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, 60487 Frankfurt. Tel.: +49-69/ 24 79 50 21, 069/24795022, fax: +49-69/97 78 26 84; www.magyar-katolikusok-frankfurt.de, pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Miséző helyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut, Bad Tölz. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházközség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföhringer Str. 40, 81925 München. Tel.: +49-89/2137- 4230, fax: +49-89/2137-4234. Ungarische-Gemeinde. Muenchen@eomuc.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegye:

Miséző helyek: Bielefeld, Hagen, Marl, Minden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück. Érdeklődni: Ft. Simon Péter, Münster Magyar Katolikus Misszió, Middelfeld 24, 48157 Münster, tel.: +49-251/9 32 57 288, ungarische-mission@bistum-muenster.de, honlap: <https://sites.google.com/site/magyarkatolikusmisszio> vagy www.facebook.com/ungmis

Passaui Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Kovács János, 84375 Kirchdorf am Inn, tel.: 0049-85/71 23 32. Magyar Misszió Passau, honlap: www.magyar-misszio-passau.de/

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, 70186 Stuttgart, tel.: +49-711/236 91 90, fax: +49-711/236 73 93, mission@stuttgarteri-katolikusok.de www.stuttgarteri-katolikusok.de, és Ft. Merlász Tibor, Walfischgasse 17, 89073 Ulm, tel.: +49-731/39 96 63 06, mobil: +49-1575-3701412, mtibor1960@gmail.com Misézó helyek: Stuttgart, Ulm, Balingen-Frommern, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eislingen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten, Tuttlingen.

Würzburgi Egyházmegye:

Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Kocsik Endre, Domerschulstr. 2, 97070 Würzburg. Tel.: 0049-931/38 66 2530, fax: 38 662 599.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Mons. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaleto, 481, 00151 Roma, tel.: +39/06 6574 2834, mobil: +39/348 79 52 165, italiamissiohu@gmail.com. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, Chiesa Santa Maria del Suffragio (Via Giulia) – 00186 Roma, kivéve július, augusztus) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnájában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Copernico 9, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar szentmisék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: Mons. Dr. Kovács Gergely, Pontificio Consiglio della Cultura, 00120 Città del Vaticano, gkovacs@tin.it

SVÁJC

Zürich: Ft. Varga Péter, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, 8057 Zürich, tel.: +41-44/36 23 303, peter.varga@mail.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Genf és Lausanne: P. Stipitz Árpád atya OFM. Genfben minden hónap első és harmadik vasárnapján, 10:30 órakor, a Cointrin-i kápolnában, Chemin du Ruisseau 36, 1216 Cointrin GE; ; +41 22 791 04 58. Lausanneban a genfi vasárnapi szentmiséket megelőző szombaton, 18:00 órakor, a Servan kápolnában, Chemin Eugene-Grasset 12, 1006 Lausanne; ; +41 76 483 73 94.

Bern: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, 3073 Gümligen, info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Bininger Str. 45, 4123 Allschwil; tel.: +41/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68.

TE DEUM

A PÁPAI MAGYAR INTÉZETBEN

A Pápai Magyar Intézet (PMI) tanév végi hálaadó szentmiséjét május 30-án tartották Rómában, a Campo de' Fiori téren található Svédországi Szent Brigitta-templomban.

A Szent Brigitta által alapított szerzetesrend gondozza napjainkban is a római Szent Brigitta-templomot, a svédek nemzeti templomát. A mai templom öse a Piazza Farnesén épült Szent Brigitta tiszteletére, szentté avatásának évében, 1391-ben.

A szentmise főcelebránsa és szónoka az intézetet felügyelő Vigilancia Bizottság tagja, Kovács Gergely pápai káplán, a Kultúra Pápai Tanácsának irodavezetője volt, aki homilájában a napi evangéliumi szakaszra (Jn 16,16–20) utalva arról beszélt, hogy az ajándékba kapott „kis időt” jól használjuk fel. Erre nagy lehetőséget ad egy-egy Rómában eltöltött akadémiai év. A tanév végi hálaadás kapcsán elhangzott: minden elvégzett munkát, Istennek tett szolgálatot csak az tud igazán értékelni, aki szívvel-lelkével benne van. Jelen volt még Szentmártoni Mihály jezsuita szerzetes, a Vigilancia Bizottság elnöke, a Pápai Gergely Egyetem professzora és Melo Lajos domonkos szerzetes, a bizottság tagja, a

Közösen adták hálát a tanévért

Santa Maria Maggiore-bazilika magyar gyóntatója, valamint a Pápai Magyar Intézetben dolgozó munkatársak.

Ebben az akadémiai évben a római Falconieri-palota falai közt működő, Németh Norbert rektor vezette Pápai Magyar Intézetben nyolc magyar ösztöndíjas pap lakott: Ádám Miklós (Esztergom-Budapest) biblikumot, Füleczi István (Eger) dogmatikus teológiát, Kara Nándor (Szabadka) liturgikus teológiát, Lábár Tamás (Pécs) egyháztörténelmet, Nagy Csaba (Debrecen-Nyíregyháza) házasság- és családteológiát, Óra Krisztián (Szombathely) patrisztikát, Szép Attila (Pécs) erkölcsteológiát, valamint Végerbauer Richárd (Győr) biblikus teológiát tanult.

PMI

AZ OLASZ CSIZMA SARKÁBAN

Zarándokúton a Pápai Magyar Intézet növendékei

A Pápai Magyar Intézetben, Rómában tanulmányokat folytató papok azzal a céllal indultak Dél-Olaszországba május második hétvégéjén, hogy Itália általuk kevésbé ismert részét is felfedezzék, bejárják a mesés Pugliát, nagyobb városait és legfőképpen megismerjék Szent Miklós kultuszát.

A Szent Miklós kultuszáról ismert tartományi székhelyen, Bariban a combinianus missziós atyák vendégszeretettel élvezte a római zarándokcsapat.

Az Egyház egyik legismertebb és legkedveltebb szentje Szent Miklós, Bari védőszentje, hagyományosan az olasz Babbo Natale (Mikulás) néven ismerjük. A város bazilikájában őrzik Szent Miklós ereklyéit.

Éppen azokban a napokban látogattak a városba a Pápai Magyar Intézet növendékei, amikor Szent Miklós Bariba való „megérkezésére” emlékeztek a helyiek.

Ezekben a napokban az itt élők azzal a szép szokással idézik fel a szent érkezését, hogy a tengeren tartják a körmenetet. A helyiek a hajóikon kísérik Szent Miklós ereklyéit a város kikötőjében.

Az a rendkívüli lehetőség gazdagította a római magyar papi közösség zarándoklatát, hogy a szent sírja fölött ünne-

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként	0,10 EUR
„Jelige” – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kivánásokat estenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

St. Gallen: a hónap második vasárnapján 17.00 órakor magyar szentmise a Schutzengel-kápolnában (a dóm mellett). Lelkész: Szücsi László, Kirchstr. 13, 9036 Grub. Tel.: 071 891 56 01.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspökének irodája: MKPK, Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat, Dr. Cserháti Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5–7., tel./fax: 0036-1/266-4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu □

ÉLETÜNK

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:
KERESZTÉNY ÉLET SZERKESZTŐSÉGE
H-1075 Budapest, Károlyi krt. 1.
Telefon: (0036) 1/328 01 96, (0036) 1/328 01 97
Fax: (0036) 1/328 01 98
E-mail: eletunk@keresztneyelet.hu
www.keresztneyelet.hu

Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Felelős kiadó: Merka János
Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagjai:
† Ramsay Győző, Vince András

Redakción und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE GEMEINDE
Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
Verantwortlicher Herausgeber: Merka János
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19
E-mail: eletunk@ungarische-mission.de

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost USD 60

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!
Tengerentúlról, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
1 példány ára: 2 EUR
Előfizetési ár egy évre: 20 EUR

Tengerentúlról USS 60
BANKSZÁMLÁNK:
Szent Maximilian Kiadó
OTP Banka Slovensko, Komárom
IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696
BIC/SWIFT: OTPVSKBX

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

Druck:

Micropress Kft.

H-3434 Mályi, Kistokaji út 5.

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

HÍREK – ESEMÉNYEK

Szent György búcsú Kárpátalján

(Fotó: Munkácsi Egyházmegye)

Az ungvári Szent György-templom búcsúját május 4-én ünnepelték. Mivel Szent György napja idén húsvét nyolcadába esett, ezért az ünnep május elejére került. A szentmise főcelebránsa Pál József Csaba temesvári megyéspüspök volt. A főpásztorral koncelebrált Majnek Antal munkácsi megyéspüspök, valamint számos, az egyházmegyében szolgáló lelképásztor. Több környező településről, valamint Beregszászból is érkeztek hívek az ünnepre.

Esterházy-konferencia

Esterházy János vértanú felvidéki magyar politikus lelki hagyatékát áttekintő emlékkonferenciát tartottak május 18-án a dunaszerdahelyi Vermesvillában. A konferenciát a Szent Erzsébet Egészségügyi és Szociális Munka Főiskola Boldog Batthyány-Strattman László Tagozata, a Glória Társulat, a Pázmáneum Polgári Társulás és az Esterházy János Szülőföldjéért Egyesület társ szervezésében rendezték meg. A vatikáni Szentek Ügyeinek Kongregációja 2018 novemberében engedélyezte Esterházy János boldoggá avatási eljárásának megindítását, amelyet a Krakói Főegyházmegye folytat le. A mostani tanácskozás a boldoggá avatáshoz szükséges szélesebb tisztelet, a kultusz megalapozottabb megjelenítését szolgálta.

Erdő Péter bíboros Dél-Koreában

Andrew Yeom Soo-yung szülői bíboros érsek meghívására Erdő Péter bíboros május 17-én Dél-Koreába érkezett. Május 18-án tartották Szöulban a Koreai-félsziget békéjének elősegítésére létrehozott fórumot, amit immár ötödik alkalommal rendeztek meg. A fórumon Erdő Péter bíboros, prímás előadást tartott „A békés rendszerváltás és az Egyház szerepe Magyarországon (1989–2019)” címmel. Május 19-én a magyar vendégek meglátogatták a Szöul Cheongdam-dong kerületében lévő plébániát. Itt Erdő Péter bíboros szentmisét mutatott be a helyi plébánossal, majd megtekintették a plébánián rendezett jótékonyági vásárt.

Erdélyi delegáció a pápánál

A május 15-i, szerdai általános kihallgatás során kéttagú erdélyi delegáció járult Ferenc pápa elé: Tamás Sándor, Kovászna Megye Tanácsának elnöke és Szalai Béla, az „Iconographia Locorum Transsylvaniae” című kötet szerzője. Átadták a Szentatyának az erdélyi helyek ikonográfiáját bemutató könyvet, majd a pápa áldását kérték az erdélyi magyarokra. „Mi, erdélyi magyarok ezer éve keresztényekben élünk, és a nyugati keresztény kultúra legkeletibb bász-

tyái vagyunk. Két hét múlva nagy szeretettel várjuk a pápát Csíksomlyón” – e szavakkal fordult a székely népviseletben megjelent politikus Ferenc pápához. A Szentatya áldását adta az erdélyi magyarokra.

A NEK sajtóirodájának küldöttsége Rómában

Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra való felkészülés jegyében az Egyház szívében, Rómában tett háromnapos látogatást a NEK sajtóirodájának delegációja. A delegáció tagjai tagjai Fábry Kornél atya, a Kongresszus főtitkára, Zsuffa Tünde, sajtófőnök és kommunikációs igazgató, valamint Gergác Dóra, a NEK római sajtóreferense voltak. A május 15–17-ig tartó látogatás során felkeresték a különböző vatikáni intézményeket és Magyarország Szentszéki Nagykövetségét, melyek a jövő év szeptemberi egyhetes rendezvénysorozat előkészítésében mind nagy szerepet vállalnak. A háromnapos programsorozat zárásaként május 17-én, pénteken délelőtt a Vatikáni Rádió Marconi-termében a különböző nyelvi szerkesztőségek képviselői előtt is bemutathatták a NEK alapdokumentumát és programját, amelyen jelen volt Andrea Torrielli, a Vatikáni Kommunikációs Dikasztérium főszerkesztője is.

Restaurált műalkotás

A Vatikáni Múzeumok gobelin- és textilrestauráló műhelye kitaró munkájának köszönhetően újra eredeti szépségében pompázik a Lenoardo Da Vinci Utolsó Vacsora című alkotása alapján készült gobelin. Az óriási, mintegy két-szobányi méretű, arannyal és ezüsttel átszőtt selyem kárpit alkotója és keletkezési ideje ismeretlen, de feltehetően Leonardo környezetében és még a művész életében keletkezett. A gobelin a hónap végéig csodálható meg a vatikáni képtárban. Ezután pedig két kiállításon látható majd: Milánóban és Franciaországban.

Délvidéki hittanosok találkozója

A nagybecskereki Nepomuki Szent János-székesegyház és a püspökség udvara adott otthont a különleges nevelési igényű hittanosok találkozójának május 25-én. A nap során osztották ki az egyházmegyei képzőművészeti pályázat és a hittanverseny díjait is. Német László SVD nagybecskereki megyéspüspök a gyermekekkel és kísérőikkel töltötte a délelőttöt, részt vett a programokban, majd mindenkit megvendégtelt ebéddel a püspökség udvarán.

A családok találkozója

„A családi szeretet: hivatás és az élet-szentség útja” – ezt a témát választotta Ferenc pápa a családok következő világtalálkozója, amelyet Rómában tartanak majd 2021. június 23. és 27. között. Az *Amoris laetitia* kezdetű apostoli buzdítás megjelenésének ötödik évfordulóján, három évvel a *Gaudete et exsultate* kezdetű buzdítás megjelenése után a választott téma azt hangsúlyozza, hogy a családi szeretet hivatás és az élet-szentség útja; segít annak megértésében, hogy a családi kapcsolatoknak a hétköznapiakban mély és üdvözítő értelme van. □

(Fotó: Nagybecskereki Egyházmegye)

KITÜNTETTÉK AZ AUGSBURGI KATOLIKUS MISSZIÓ MUNKATÁRSÁT

Magyar Arany Érdemkereszttel tüntették ki Kibili Angélát, az Augsburgi Szent László Magyar Katolikus Misszió lelképásztori munkatársát, az Augsburgi Szent Piroska Hétfégi Magyar Iskola és Óvoda vezetőjét. Kibili Angéla május 3-án, Magyarország Müncheni Főkonzulátusán vette át a kitüntetést.

Kibili Angéla 1964-ben született a romániai Szatmárnémetiben. Középiskolai tanulmányait szülővárosában végezte, majd 1982-ben felvételt nyert a kolozsvári Babes-Bolyai Egyetem matematika szakára, ahol 1986-ban matematikatanári és matematikusi oklevelet szerzett. Ezt követően tanárként dolgozott, majd 1990-ben férjével és gyermekeivel Bajorországba települt, ahol programozást és projektmenedzsmentet tanult, majd informatikusként dolgozott. 1996-tól ugyancsak informatikusi munkakörben dolgozik az UniCredit Banknál.

1991-ben a család Augsburgba költözött, ahol rögtön csatlakoztak a második világháború utáni időszak óta Augsburgban működő magyar katolikus misszióhoz. Kibili Angéla a szervezetnél önkéntes segítőként, képviselőtestületi tagként és a Szent Piroska Hétfégi Magyar Iskola és Óvoda egyik szervezőjeként tevékenykedett. 2001-ben átvette az iskola vezetését és azóta dolgozik annak továbbfejlesztésén, bővítésén. Az intézmény ma hetven, 3–16 év közötti, túlnyomórészt első generációs kitelepült családok gyermekeinek teszi lehetővé az anyanyelvi és honismereti oktatást, valamint fakultatív jelleggel hitoktatást is.

Elismerték Kibili Angéla példamutató munkáját (Fotó: Magyarország Müncheni Főkonzulátusa)

Kibili Angéla 2004–2018 között a misszió képviselőtestületének elnökeként tevékenykedett, 2010-től pedig rész-munkaidős alkalmazottként dolgozik a szervezetben. A plébános irányításával és a képviselőtestülettel rendezi a Szent László-napi búcsút, a zarándoklatokat, a kulturális programokat és a ministránstábot, továbbá kapcsolatokat tart magyar és német egyházi vezetőkkel, és irányítja a misszió irodájának gazdasági ügyeit.

Kibili Angéla áldozatos, kitartó, példamutató és eredményes munkáját, az augsburgi magyar gyermekek nyelvi, kulturális és vallási identitásának megőrzése érdekében végzett tevékenysége elismeréseként Magyarország köztársasági elnöke Magyar Arany Érdemkereszttel tüntette ki.

Taczman Andrea

„NE HAGYJÁTOK A TEMPLOMOT ÉS AZ ISKOLÁT!”

Mindszenty bíboros 45 éve látogatta meg a passaici magyar közösséget

Amerikai látogatása során 1974. május 19-én, vasárnap kereste fel Mindszenty József bíboros a New Jersey állambeli Passaic városában a helyi magyar közösséget. Szentmisét mutatott be, majd részt vett a tiszteletére rendezett fogadáson és felkereste a passaici temetőben az elhunyt magyarok sírját. A passaici Szent István Plébánia archív anyagai között talált rá a látogatásról Kerkay László által készített értékes videó- és hangfelvételekre Vas László atya, plébános, aki azóta elhunyt, és Dudás Róbert Gyula.

Rendkívül értékes hang- és videófelvétel jutott el a Vatikáni Rádió szerkesztésébe Mindszenty József bíboros 1974-es amerikai útjának egyik helyszínéről, amelyeket Kerkay László készített annak idején. Látogatása számos állomásnak egyikeként felkereste a New Jersey államban található Passaic település magyar közösségét is. Ennek az emlékeztető napnak a programjai között megőrizték a Mindszenty bíboros által bemutatott szentmise hanganyagát, valamint a tiszteletére rendezett fogadás hangfelvételét. A passaici magyar plébánia honlapján egy videóösszeállítás is megőrizte a történelmi pillanatot.

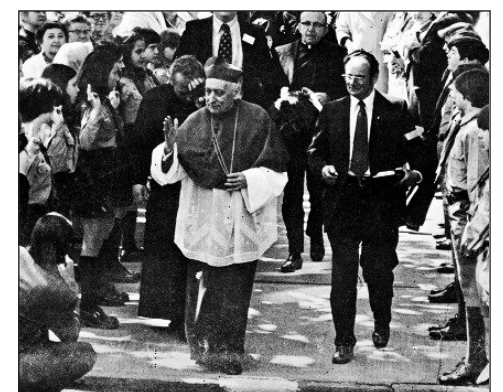
A passaici Szent István magyar templom internetes oldalán a következő beszámoló olvasható Mindszenty József bíboros látogatásáról:

„Mártír Hercegprímás Urunk, szeretett hazánktól számúzva, külföldi magyarjai látogatása során érkezett hozzánk, a passaici Szt. István Magyar Egyház híveihez 1974. május 19-én, vasárnap. Ft. dr. Dunay Antal volt akkor a lelképásztorunk, aki az üldöztetések idején Prímás Urunk határozott utasítására hagyta el az országot. Philadelphiáig elébe utazva kísérte őt hozzánk.

Egyházunk egyik legmagyobb ünnepe volt ez a nap. Templomunk zsúfolá-

sig megtelt híveinkkel és autóbuszokon érkező vendégekkel. Soha ekkora lelkes hívőereget (kb. 700 személy) még nem látott templomunk. A főúton kordonnal lezárt úton, állami rendőrkocsi vezette szirénázva Passaicig, majd a helybeli rendőrség díszkísérete irányította autóját templomunkig. Szeretett és sokat szenvedett Főpásztorunk diadalútja volt ez a lakosság, iskolánk gyermekei és egyenruhás magyar cserkészeink sorfala között. Meghatódva üdvözlöttük a templomunkba érkező, térdre boruló Főpásztort.

A látogatás eseményeinek sorozata: főpásztori ünnepélyes nagymise, majd a szomszéd utcai magyar Református Egyház gyülekezetének meglátogatása és üdvözlő beszéde templo-

Mindszenty bíboros Passaicben

mukban. Délután meglátogatta és megáldotta Ft. Gáspár sírhelyét (aki Zalaegerszegen káplánja volt), utána cserkészeinket szemléltette meg a garfieldi cserkészházukban. Végül a nap nyilvános ünnepi fogadással zárult dísztermünkben, ahol a különféle egyesületek vezetői és delegációi üdvözölhették a Prímás Urat. Beszédei vezérgondolatában mindenütt hangsúlyozta: „Ne hagyjátok a templomot és az iskolát!”

Vatikáni Rádió